CHRISTO-PHOROS

A Soproni Evangélikus Egyházközség lapja

ingyenes kiadvány

XXV. évfolyam, 5. szám

2018. reformáció – Reformation 2018

Nem több, de nem is kevesebb, mint Isten igéje

Semmit se tegyetek hozzá ahhoz, amit megparancsolok nektek, és semmit se vegyetek el belőle! […] Őrizkedj azért, és vigyázz nagyon magadra, hogy meg ne feledkezz azokról, amiket saját szemeddel láttál, és ki ne vesszenek emlékezetedből, amíg csak élsz! Ismertesd meg azokat fiaiddal és unokáiddal is. (5Móz 4,2a.9)

A reformáció nem egyszerűen valami újítást jelent, hanem az Isten igéjéhez való visszatérést. Nemzedékek tanúskodnak arról, hogy a tiszta evangéliumnak életadó, megtartó, útmutató, vigasztaló ereje van nagy sorsfordulatokban és a hétköznapokban egyaránt. Mi viszont gyakran hozzáteszünk az igéhez, kiegészítjük. Aztán ezek a kiegészítések lassan fontosabbakká válnak az igénél. A reformáció az ilyen kiegészítésekkel vette fel a küzdelmet, amik elterelték a figyelmet a lényegről. Ezért hirdette meg már a 95 tétel egyike: „Az egyház kincse valójában Isten dicsőségének és kegyelmének szent evangéliuma."

A miénk is ez a kincs, amihez nem lehet hozzátenni, mert nincs hiányossága. Elvenni sem lehet belőle, mert nincs benne semmi felesleges. Minden benne van, amire szükségünk van, és ami benne van, az mind szükséges. A mi életünkben is annyi minden rárakódott az eredetire, a lényegesre, és annyi mindent el is hagytunk belőle. Isten arra hív minket, hogy térjünk vissza a tiszta forráshoz.

Az ige kincsét Isten ránk bízta, hogy úgy, ahogy kaptuk, tovább is adjuk. Ezt nem csak lelkészek és tanárok feladatává tette. Az evangéliumot családi kincsnek is szánta. Annyi mindenkinek lenne rá szüksége közvetlen és tágabb környezetünkben. Sokféle egyéb sallang helyett bárcsak ezt a kincset tudnánk továbbadni. A reformáció 501 évvel ezelőtti elindulása és azóta is tartó folyamata ezt jelenti.

Tóth Károly

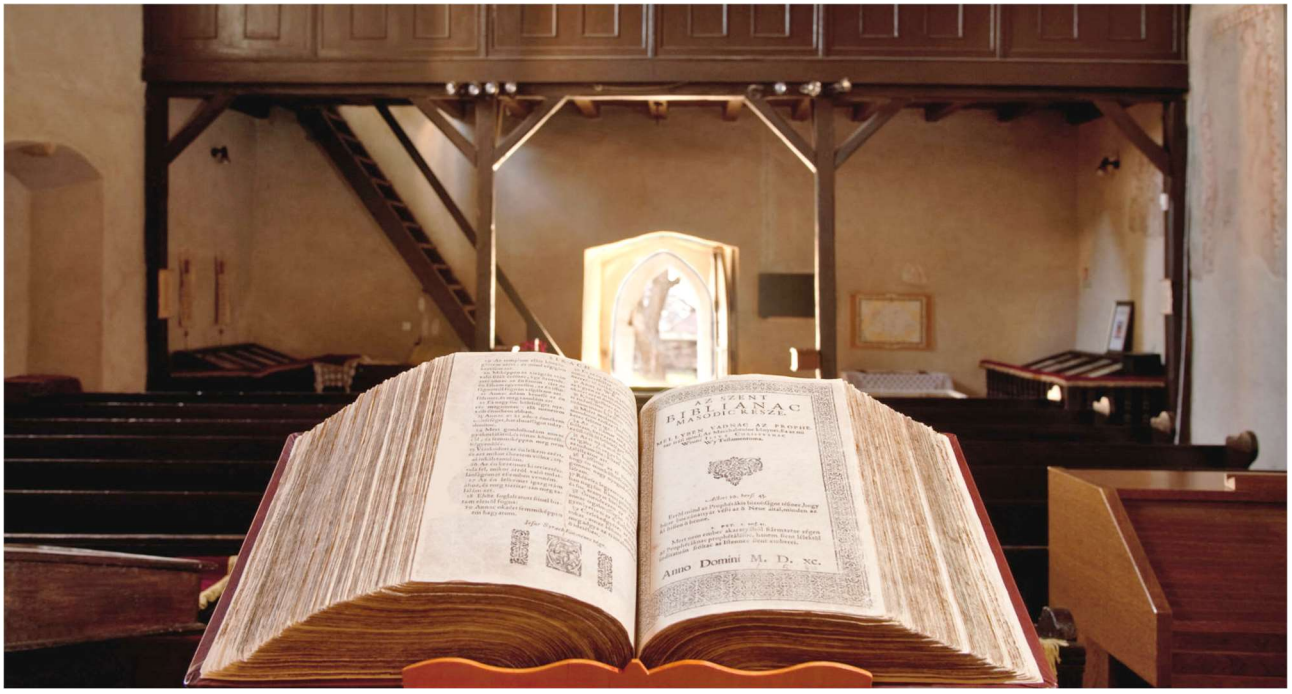

Beköszönő

Szeretettel köszöntöm az Olvasót!

Reformáció ünnepe egyszerre hív a visszatekintésre és az előrenézésre is. Az 501. évforduló kapcsán mostani lapszámunkban olvashatnak a soproni evangélikusok korábbi jubileumairól is, de arról is, miért jó ma evangélikusnak lenni. Két hosszabb interjút is közlünk: a Líceum új iskolalelkészével, Simon Attilával és a Bajorországi Evangélikus Egyház zsinatának missziói és testvérkapcsolati felelősével, Fritz Schrothtal is beszélgettünk. Gyülekezetünk életének ma is megújulást hozó eseményeiről is tájékoztatást adunk. Az egyházi esztendő végéhez érve Isten előtti megállásunkra is gondolnunk kell, de hittel vallhatjuk, hogy van reménységünk is.

Jó olvasást, tartalmas időtöltést kívánok!

Pelikán András

Lélek-zet

Hazugság

Felébredek. – Mit álmodtál? – kérdi tőlem. – Semmit – mondom. Hazugság. Álmodtam, csak nem akarok róla beszélni. Mondhattam volna ezt is, de inkább hazudtam.

– Hogy aludtál? – kérdi. – Kösz, jól – válaszolom. Hazugság. Egész éjjel forgolódtam, de erről sem akarok beszélni. Mondhattam volna ezt is, de inkább hazudtam.

– Jövel Jézus légy vendégünk, áldd meg amit adtál nékünk, ámen. Tényleg akarom, hogy itt legyen? Hogy hallja a szavaimat? A hazugságaimat? Lássa a tetteimet? Hallja a gondolataimat? Mondhattam volna azt is: Jézus, bárcsak akarnám, hogy itt legyél. De inkább hazudtam.

– Finom ez a kávé – mondom. Hazugság. Nem ízlik a kávé, sose ízlett, csak gyáva vagyok bevallani. Persze azt mondom magamnak, hogy azért, mert nem akarom megbántani. Mondhattam volna azt is, nem ízlik ez a kávé, de tőled még ezt is szeretem. De inkább hazudtam.

– Nehéz napom lesz ma - mondom. Hazugság. Nem nehéz, csak utálom a munkámat. Vagy a munkatársamat. Vagy a főnökömet. Mondhattam volna ezt is, de inkább hazudtam.

– Hogy vagy? - kérdem tőle. Hazug már a kérdésem is. Érdekel egyáltalán a válasz? Érdekel, hogy van a másik? Mondhattam volna egyszerűen azt is: Szia. De inkább a hamisságot választottam.

– Én is jól vagyok – mondom. Hazugság. Rosszul vagyok, csak nem akarom elmondani. Még magamnak sem akarom bevallani. Azt is felelhettem volna: Megvagyok. Vagy azt, hogy: nem akarok beszélni róla. De inkább hazudtam.

Kinek is hazudok valójában? A másiknak is, persze. De legfőképpen magamnak. Mikor ültem le utoljára, hogy beszélgessek önmagammal? Hogy ki is vagyok valójában? Hogy miben változtam? Hogy mit szeretek, és mit nem szeretek? Hogy mire vágyom, és mire nem vágyom? Hogy mi a fontos számomra, és mi nem az? Hogy mi tesz boldoggá, és mi tesz boldogtalanná?

Múlnak október hetei, de a hónap igéjének szavai egyszerűen nem akarnak kikopni gondolataim közül. *„Uram, előtted van minden kívánságom, nincs rejtve előtted sóhajtásom."* (Zsolt 38, 10) Vágyom a zsoltáros lelkületére. Vágyom arra, hogy őszinte legyek magammal, és én is tudjam magamról, mi a kívánságom, mi a sóhajtásom. És vágyom arra, hogy számomra is tökéletesen természetes legyen a tudat, hogy mindezekkel szüntelenül Őelőtte vagyok. Minden pillanatban, minden helyzetben, jóságommal és gonoszságommal, vágyaimmal és kínjaimmal az Úristen szerető szemei előtt élem az életem.

Vajon mi történne, ha most csendben maradnék, és meghallanám bensőm hangját? És vajon mi történne, ha közben tudnám, hogy Ő is itt van, és kezébe tehetek mindent? Meglátnám kezein a szegek helyét, és megérteném: *„Uram, előtted van minden kívánságom, nincs rejtve előtted sóhajtásom."*

Lázárné Tóth Szilvia

Hit által

„Mert a törvény végcélja Krisztus, minden hívő megigazulására.” (Róm 10,4)

A fundamentum maradjon megingathatatlan. Hogy a hit engesztel ki Istennel s igazít meg minden emberi cselekedet vagy érdem nélkül. Mint Pál apostol írja a rómabelieknek: „*Azt tartjuk, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.*” Ehhez az igéhez kell nekünk minden erővel ragaszkodnunk és tántoríthatatlanul reáhagyatkoznunk. Hogy csakis a hit nyer, minden cselekedetbeli pótlék nélkül, bűnbocsánatot és megigazulást.

Gondolj a Krisztus példázatára: „*Minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a romlott fa pedig rossz gyümölcsöt terem.*” Tehát nem a gyümölcs teszi a fát jóvá, hanem a fának kell *előbb* jónak, vagy jóvá lenni a gyümölcs *nélkül*, *mielőtt* gyümölcsöt hozna. Éppen így az embernek is jócselekedetek *nélkül* kell megigazulnia, *mielőtt* jót cselekedhetnék.

Minden cselekedetnél nagyobbnak és drágábbnak kell annak lenni, amivel az ember megigazulhat és jobbá lehet, még mielőtt jót cselekedhetnék. Mint ahogyan testileg is előbb kell egészségesnek lennie s csak aztán végezhet egészséges munkát. Ez a felséges drágakincs pedig Isten áldott igéje, melyet *Krisztusban lett kegyelme evangéliomával hirdettet és kínál*. Aki *ezt* hallgatja és hiszi, az *ezzel* megigazul. Azért mondjuk élet, kegyelem, megbocsátás igéjének is. Aki pedig az igét nem hallgatja és nem hiszi, az semmiképpen meg nem igazulhat. Mert más út nincs!

Luther Márton (Jer, örvendjünk, keresztyének!, 261. o.)

Cserépedénybe rejtett kincs

Adjunk hálát, keressük együtt, vegyük számba, gyűjtsük össze, osszuk meg a kincset. De hol is ez a kincs? […] A kincs el van rejve. A kincs cserépedénybe van elrejtve. Ezek a cserépedények mi vagyunk. […] Kincseket rejtett el belénk a mi Urunk. […]

Ez a kincs arra való, hogy megosszuk. Csak úgy lehet megőrizni, ha továbbadjuk. Emlékszünk arra a régi, klasszikus filmre: Kincs, ami nincs. Kincs, ami van! Ez a kincs akkor van, ha nem marad az én zsebemben, nem marad a cserépedényben elrejtve, hanem továbbadjuk. A reformáció egy kilépés volt és ma is az: kilépés a templomkapun, kilépés az erős Vár fedezékéből, afelé a világ felé, ahol ezeket a kincseket emberek várják, lehet, hogy még nem tudják, hogy erre van szükségük, de ha találkoznak vele, gazdagnak fogják érezni magukat.

Gáncs Péter (a Déli egyházkerület leköszönő püspöke)
Elhangzott 2017. november 11-én,
a reformációi jubileumi év evangélikus záróünnepén

Soha el nem évül

Jó lenne, ha a megmaradó életérzésünk a hála volna. A hálás életérzés igen nagy kincs ma. Rengeteg követelőzés, elégedetlenség, savanyúság közepette a keresztény ember nagy tudománya a hálás életérzés. A 103. zsoltárban le van írva, ne feledjük, mennyi jót tett velünk az Isten. A hálás életérzés keresztény erény. […]

Minden a Bibliával kezdődött. A Biblia üzenetéért megküzdve, a Biblia üzenetét megértve döbbent rá Luther arra, hogy kicsoda az Isten és milyen az Isten. És ez a felismerés állította őt kibillenthetetlenül biztos talajra. Olyan belső bizonyosságot kapott ezáltal a hit által, amely nem

évül el ötszáz év alatt sem, ha vált ezredévet ezredév, akkor sem. Nekünk ugyanerre a felismerésre, ugyanerre a belső békére, ugyanerre a megtalált meggyőződésre van szükségünk, nap mint nap, a saját életünkben. Nyilvánvaló, hogy vágyódunk erre a belső bizonyosságra, erre a biztonságra, erre a stabilitásra. És ha nem találjuk, ha a lelkünk mélyén csak a fájó hiányát találjuk, akkor ne sápítozzunk. És semmiképp se keressünk bűnbakokat, ne mutogassunk alkalmatlan lelkészekre, ne mutogassunk rossz gyülekezeti vagy egyházi atmoszférára vagy átkos korszellemre. Senki nem akadályoz meg minket abban, hogy kézbe vegyük a Bibliánkat, és hagyjuk, hogy a közelünkbe jöjjön az a kegyelmes Isten, aki minket is felszabadít a múlt terhei alól, megszabadítja lelkünket a kongó ürességtől, és feloldja a rossz beidegződések bilincseit. Aki az eseményeket szereti, kezdje Lukács evangéliumánál, és olvasson vagy két fejezetet naponta. Aki szívesen eltöpreng, elmélázik magvas mondatokon, az kezdje János evangéliumával, és egy fejezetet olvasson naponta. Aki szereti, hogy szívéhez szól az Úristen, az nyissa ki Ézsaiás könyvét, de véletlenül se az első fejezetnél, hanem a negyvenediknél. És mi mindnyájan, akik itt ülünk, olvassuk a Zsoltárok könyvét egytől százötvenig és százötventől egyig, mert ott kézzel fogható a lelki épülés, amiben ott részünk lesz. Ha valamit vinni akarunk az ötszázegyedik meg az ötszázötvenedik évbe, mint nélkülözhetetlen, soha el nem évülő saját kincset, akkor az olvasott Bibliánkat vigyük. […] Vegyük a fáradságot, ne legyünk lusták gondolkodni, tanulni a Krisztusról szóló evangéliumot, egészséges lesz a lelkünk tőle, ha nem csak olvassuk, hanem tanuljuk.

És mi lenne, ha gyülekezeteinkben újra felfedeznénk a közös Biblia-tanulmányozásnak az értékét. Ha nem törődnénk bele abba, hogy „Ó, hát a bibliaóra, az egy divatjátmúlt műfaj." Ez nem igaz. Úgy kell ma együtt tanulmányoznunk a Bibliát, hogy élmény legyen a gyülekezet minden tagjának. És ezt meg tudjuk tenni. Mi lenne, hogyha programmá tennénk az ötszázegyedik esztendőben, hogy komoly, szellemi erőfeszítést igénylő Biblia-tanulmányozást vezetünk be a saját gyülekezetünkben. Esetleg próbáljuk a környezetét megérteni, a magyarázatát, a teológiáját is. A reformáció nem valami varázskönyvként állította középpontba a Bibliát, hanem a tanulás, a tanulmányozás tárgyaként. És azt se felejtsük el, hogy a kinyilatkoztatás egyszerre szól a szívhez és az értelemhez. Vigyük hát magunkkal ebből az évből az olvasott és a tanulmányozott Bibliát. […]

Mindezeket a kincseket ebben, a mi, Istentől kapott közösségünkben tudjuk megélni. Csak itt élhetjük meg, mert ez adatott nekünk. Az evangélikus teológiának megvan a tanítása arról, hogy mit jelent a keresztény közösség. Bonhoeffer az, aki egészen kézzelfogható, plasztikus formában megfogalmazta ezt: „A keresztény közösségben azok tartoznak össze, akik Krisztushoz tartoznak, és egyedül azért tartoznak össze, mert valamennyien Krisztushoz tartoznak." Ez a meghatározó erő átível a gyülekezeti tagok közötti éles különbségeken is. Sajnos ebből keveset akarunk megvalósítani. A politikai nézeteink sokszor felülírják a Krisztushoz való tartozást. Sajnos nem egy gyülekezet hullott szét amiatt, mert a tagok nem merték elhinni, hogy ha mindannyian Krisztushoz tartoznak, akkor jó szívvel el tudjuk hordozni a közöttünk lévő különbségeket, sőt élvezni is tudjuk, hogy nem csak a magunkfajtákkal szívunk egy levegőt. A keresztény közösség be nem látása nagy veszélyt jelent egyházunkra nézve. Izzasztó házi feladatként vigyük magunkkal erről a mai ünnepről, hogy legyen kedvünk ehhez az evangélikus egyházhoz akkor is, ha sok kritikánk van vele szemben, akkor is, ha sok mindennel nem értünk egyet, mert ez a mi közösségünk, ezt kaptuk az Úristentől. Legyen kedvünk építő módon, aktívan és pozitívan részt venni ennek a közösségnek az életében, a mi Magyarországi Evangélikus Egyházunk életében. Úgy gondolom, hogy legelsősorban ennek az egyháznak az ötszázegyedik esztendőben erre a kedvre és erre a pozitív hozzáállásra van szüksége.

Szabóné Mátrai Marianna (nyugdíjas lelkész)
Elhangzott 2017. november 11-én,
a reformációi jubileumi év evangélikus záróünnepén.

A jócselekedetem nem középpont, hanem következmény

Reformátor elődeink rácsodálkoztak, és többen, sokféleképpen, sokféle hangszerelésben megfogalmazták újra, az akkor sokszor sötétben járó és tapogatózó egyház számára, hogy mit is jelent a Krisztus útján járni, hozzá szabni az életet. Hogy mit is jelent egyedül kegyelemből, hit által üdvözülni, nem a cselekedetekért. És mégis újra és újra hajlamosak vagyunk a cselekedeteinket és önmagunkat visszacsempészni az életünk középpontjába. Krisztusnak átadott életű emberek is újra átélik azt, hogy megint valami más került a középpontba. […]

Mert az, hogy ti jót cselekszetek, magától értetődő, Testvérek. Hiszen ti tudjátok, hogy mit tett értetek a Krisztus. Az ő könyörülő szeretetéből éltek. És tudjátok, hogy csak úgy élhettek belőle, ha miközben elfogadjátok, engeditek is azt átáradni magatokon, a másik ember felé. Igen, egy ilyen ember számára, aki ezt mind hiszi, tudja, nem lehet probléma, hogy áldozzon-e a másik emberért.

Kondor Péter (a Déli egyházkerület új püspöke)
Elhangzott 2018. október 1-jén,
a reformáció hónapjának országos nyitó-istentiszteletén

Reménység az ítélet napján

„Minden elnyomottal törvényesen és igazságosan bánik az ÚR. Megismertette útjait Mózessel, cselekedeteit Izráel fiaival. Irgalmas és kegyelmes az ÚR, türelme hosszú, szeretete nagy. Nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké. Nem vétkeink szerint bánik velünk, nem bűneink szerint fizet nekünk. Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt. Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket. Amilyen irgalmas az apa fiaihoz, olyan irgalmas az ÚR az istenfélőkhöz.” (Zsolt 103,6–13)

Az a gondolat, hogy Isten igazságosan ítél, a zsidókeresztény vallási kultúra egyik alapvető gondolata. Alapvető, vagyis erre alapul, erre az alapra épül fel rengeteg további tanítás. Még az olyan egyházban is, mint az evangélikus, melynek nincs tanító hivatala, mely nem aszerint rendszerezi a dolgokat, hogy egy erre kijelölt bizottság, szakértőkből álló grémium hogyan határozza meg azokat, hanem leginkább és elsődlegesen az egyes ember lelkiismeretének, belső, szívbéli gondolkodásának, érzésének az összefüggéseire támaszkodik; még itt nálunk is fontos, hogy a hitvallásokban megfogalmazott axiómák körül nincs vita. Nem az axiómát kimondó személy vagy testület tekintélye miatt, hanem a benne foglalt tartalmon keresztül megszólaló isteni tekintély miatt. Az ember tapasztalatain megerősödve felépülő tanítás pedig a következő:

1. A világ Isten teremtése, minden, ami benne van, általa jött létre.
2. Az ember, tehát én is és te is ennek a teremtettségnek az örökösei vagyunk.
3. Isten a világot jónak teremtette, most pedig tapasztaljuk, hogy sok minden nem jó.
4. Az ember felelőssége, hogy ez a rend felborult.
5. Ezt a felelősséget számon fogják kérni rajtunk.
6. A számon kérő nem más, mint a teremtő, vagyis Isten.
7. Ha Isten a teremtésében is jót tett, számonkérésében, ítéletében is hasonló lesz.
8. Isten ítélete tehát igazságos ítélet lesz (mentes az igazságtalanságtól, a rossztól).

Ez a logikai lépcsősor egyenesen vezet oda, hogy az embernek az Istennel szemben van mitől tartania. Minden ember ősképe, a bibliai őstörténet első szereplő párja is e logika mentén viselkedik,

amikor a bűneset történetében saját felelősségükkel nem tudván jól élni, felborítják a rendet, majd pedig Isten haragjától tartva elbújnak.

Őstörténetnek hívjuk a Biblia első néhány fejezetét. Ezek a történetek ugyanis az ember legalapvetőbb életérzéseit és történéseit foglalják össze, s mutatják be az Istennel való kapcsolatot. Hitvalló szövegek ezek, nem a történelmi dokumentarista hitelességről szólnak, hanem alapelvekről. A teremtéstörténet arról, hogy a világ Istenhez kötődik, az ő akaratából létezik. A bűneset története arról, hogy az ember nem képes jól élni felelősségével és eltávolodik Istentől. Kain és Ábel története arról, hogy az irigység, a féltékenység egymás ellen ugrasztja még a testvért is. Noé története arról, az emberi erőszakosság az egész föld pusztulására vezet, egyedül Isten az, aki ezt a törvényszerűséget (csodájával) meg tudja változtatni. Bábel tornyának története pedig arról, hogy az ember hiába törekszik arra, hogy önmagát meghaladja, a megistenülés, az isteni szférákba való eljutás bukásra van ítélve.

Hitvalló szövegek ezek, s valamennyiben ott van annak a hitvallása is: bármi történik az emberrel, bármit tesz az ember, Isten ott van, jelen van, beavatkozik, reagál. Ha nem is azonnal, de minden emberi tettre ott a válasz, Isten ítélete. A bűnesetnél a kiűzetés, Kain esetében a megbélyegezettség büntetése, Noénál az élet elpusztulása (Noé megmenekítésével), Bábelben az emberek beszédének végzetes összezavarodása.

Isten ítél, efelől kétségünk sem lehet, ha saját életünk elhibázott pillanataira gondolunk és arra, ami azokon a pillanatokon keresztül életünk folytatásában megalapozódott. Isten jelen van életünkben és ezt így tapasztaljuk meg rendszerint. Isten ítéletének igazságossága azonban már kevésbé ennyire egyértelműen igazolható. Ha most körkérdésben tenném fel: vajon hányszor éreztünk olyat, hogy Istennek nem azt kéne tennie, vagy engednie, ami velünk történik, biztos vagyok benne, hogy őszintén magunkba gondolva számos ilyen esetet tudnánk felidézni. Még az erős, szilárd hittel bíró emberek is tapasztalhatták (sőt, talán éppen az ilyen tapasztalatokon szilárdulhatott a hitük), hogy az ember sokszor nem érti (jó esetben nem érti, rosszabb esetben kimondottan lázad ellene), hogy Isten miért úgy ítéli meg a dolgait.

Azok a jézusi szavak, amelyeket a nagy megpróbáltatás idejének félelmetes jövendöléséről szólnak (Mt 24,3–22) pedig még sötétebb árnyalatúra színezik az isteni ítéletről való elképzeléseinket. Nem elég, hogy néha igazságtalannak, végtelenül fájdalmasnak éljük meg Isten ítéletét, de mindez egy félelmetes eseményben összpontosulva vár ránk – nos ez valóban nagyon ijesztő. És talán ezért van, hogy azok a festmények, melyeken az ítéletet ábrázolja a festő, többnyire bizarr, szenvedő, ijesztő alakok szerepelnek. A lelkiismeret szava az, amely az emberi felelősséget ilyen formán dolgozza fel.

Ezért nagyon fontos most megértenünk ezt a zsoltárrészletet, a 103. zsoltár fent idézett bíztatását. Valami egészen más ítélet-kép bontakozik ki ezekben a mondatokban. Valami reménykeltő és bátorító. És valljuk be: amilyen logikusan levezethető volt az emberi tapasztalatok szerint Isten ítéletének félelmetessége, éppen annyira logikus ez a kép is. Hiszen az Isten és ember közötti viszony mindenkori velejárója Isten szeretetének, kegyelmet eredményező emberszeretetének a jelenvalósága. Ha csak újra az őstörténet példáit vesszük sorra: A teremtéstörténetben ott van Isten áldása az emberen, amivel rábízza az egész teremtést. A bűneset történetében a kiűzetés után maga az Isten készít ruhát az embernek, vagyis a gondoskodása még a büntetésben is ott van. Kain és Ábel történetében Isten megbünteti és megátkozza Kaint, de a Kainra veszélyes emberekre hétszeres büntetést ígér, és jelet tesz rá, nehogy valaki őt bántsa. Noé története egészében példázza Isten kegyelmét, mert csoda történik, és Noé, az Istenhez hűséges ember megmarad. (Noé történetében egyébként is fontos: a csodaszál nem az, hogy negyvennapi esővel el-

pusztul a világ, hiszen tapasztaljuk: az emberi önzés a világ elpusztulására vezet. Az a csoda, hogy ebből van megmenekülés.)

Isten tehát ítél, jogosan és igazságosan. Az ember joggal várhatja azt, hogy minden tettének következménye van. A megérdemelt büntetés mellett azonban ott van a kegyelem reménye is.

Jézus egyik példázata arról szól, hogy egy szolga, miután vele ura indokolhatatlanul nagy kegyelemmel viseltetett, és megadhatatlan adósságát elengedte, ő társával mégsem viselkedett hasonlóan, és a minimális adósság miatt is börtönbe juttatja őt. Ha van tapasztalatunk Isten irgalmasságáról, nem szabad, hogy mi is hasonlóan járjunk el. De még inkább fontos, hogy mindezt ne olyan feladatként gondoljuk életünkben teljesíteni, amely valami kötelező dolog. Mert nem feladat az, hogy mások felé azt az irgalmasságot cselekedjük, amit Istentől tapasztalhatunk, hanem életünk természetes része kell, hogy ez legyen. Nem Isten haragjától félve kell ezt tennünk. Nem Isten ítéletétől való félelmünkben. Isten ítélete ugyanis igazságos ítélet. És Isten igazsága szerint nekünk nincs reményünk arra, hogy ő igaznak fogadjon el minket. Túl sok az önzés az életünkben, túl sok a szeretetlenség. Túl sok a saját akarat és túl kevés a másik akaratának a magunkét megelőző érvényesítése. Túl sok a panasz, a keserűség, és túl kevés az öröm. Isten ítéletének igazságossága minket bizonyosan összetör. De Isten irgalma, kegyelme felemel. „Mert amilyen irgalmas az apa a fiaihoz, olyan irgalmas az Úr az istenfélőkhöz." „Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt." „Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket."

És bármilyen hihetetlenül hangzik: ez Isten ítéletének a lefolyása. Ez ad nekünk reménységet, bátorítást. Imádságainkban kérjük Istent, legyen hozzánk irgalmas!

Pelikán András

Gyülekezetünk életéből

Szerda 18

Szeptembertől júniusig tartó rendszeres gyülekezeti alkalmaink egyike a szerdánként 18 órakor kezdődő, magyar nyelvű bibliaóra. Tradicionális elnevezése ez sok-sok évtizede már az evangélikus gyülekezetek bizonyos közösségi összejöveteleinek. Mit takar most ez az elnevezés, amikor gyorsan változó világunkban az igények, lelki szükségletek ápolásának formái is változnak? Erre szeretne ez a kis írás szerény tájékozódási lehetőséget nyújtani, de elsősorban kedvet ébreszteni és hívogatni.

Néhány éve – Sopronban telepedvén meg férjemmel – magunk is egy ilyen cikk indítására kezdtünk gyülekezetünk bibliaóráira járni. Közösséget kerestünk, ahol igehallgatásban, igemagyarázatban, a magunk gondolatainak megfogalmazási lehetőségében társakra találtunk.

Egy-egy év bibliai anyaga változik az alkalmat tartó lelkész személyével. Lukács evangéliuma már a harmadik „évadjában" jár, a 2018-19-es időszakban is ezzel ismerkedünk. (Ilyen kimeríthetetlenül gazdag Isten igéje, mindig tartogat új, személyre szabott megszólításokat még a jól ismert szöveg is!) Foglalkoztunk Márk evangéliumával, az elmúlt évben pedig ótestamentumi könyv került sorra: Jób könyve. Szeretném továbbadni, ami számomra nagyon fontos és értékes felismerés: sokszor kerülnek elénk gyakran hallott, akár kívülről is tudott szövegrészek, és a lelkészi elemzésen, magyarázaton keresztül a Szentlélek munkája, hogy egy-egy szó kiemelkedik, a gépies szövegismeret helyett élővé válik, és tovább forog bennem, foglalkoztat, elgondolkodtat, s ezáltal kapcsolatban tart – ez a legdöntőbb! – magával az Igével, aki Isten (Jn 1,1). Közösségi élménnyé akkor válik, amikor mi magunk is elmondhatjuk a bibliaóra folyamatában gondolatainkat, kérdéseinket, megoszthatjuk az igével kapcsolatosan megélt élményeinket, vagy akár kétségeinket is. Sokfélék vagyunk, sokféle ismerettel, gondolattal, töprengéssel, de az alap, maga a hívogató és önmagában eggyé záró Isten tesz minket közösséggé.

Ebbe a közösségbe hívogatok mindenkit; aki teheti, jöjjön el szerdánként délután 6 órára a gyülekezeti ház kistermébe. Üres szék és tárt szívek várják.

Gerhát Lászlóné

Női imaóra

„Egymás terhét hordozzátok, és így töltsétek be a Krisztus törvényét." (Gal 6,2)

A fenti ige az útmutatója annak a csoportnak, ami tavaly szeptember óta működik és a „női imakör" elnevezést kapta.

Az imaórát minden hónap első és harmadik csütörtökén tartjuk 19 órától a gyülekezeti ház klubszobájában Lázárné Tóth Szilvia lelkésznő vezetésével.

Az imakör tagjai többnyire édesanyák, de van közöttünk nagymama, hitoktató, zenetanár, lelkészfeleség. Különböző környezetből jöttünk és különböző élethelyzetekben vagyunk, de valamennyien hiszünk az ima erejében, és abban, hogy a másokért való imádkozás megkülönböztetett figyelemmel bír az Úrnál. Tesszük ezt őszinte szívből, Jézus Krisztus nevében, hiszen Ő maga mondta: „*Bizony, bizony mondom néktek, hogy amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.*" (Jn 16,23b)

Szeretném felhívni a testvérek figyelmét a templomban elhelyezett imaládára. Éljenek a lehetőséggel, és dobják be imakérésüket azok is, akik nem kívánják megnevezni magukat, de szeretnék, ha továbbítanánk kérésüket az Atyához! Mi ezt az imaóra alkalmával készséggel megtesszük, ez is része a szolgálatunknak.

Igen, ez egyfajta szolgálat Isten dicsőségére és a magunk örömére.

Minden egyes összejövetel nagyszerű alkalom arra, hogy erősítsük egymás hitét, erre mindenkinek szüksége van, valamint arra is, hogy gondjainkat, problémáinkat, aggodalmainkat testvérekként, közösen Krisztus lábai elé tegyük.

Boldog vagyok, hogy részese lehetek ennek a szolgálatnak, és arra kérem Istent, hogy áldja meg a munkánkat, és irányítsa hozzánk azokat, akik hajlandóságot éreznek magukban ennek a feladatnak a betöltésére.

Szmolár Zsuzsanna

Aranyévek

Emlékezés a soproni evangélikusok reformáció ünnepeire

I. János György szász választófejedelem (1585–1656) fejedelemsége területén elrendelte és a külföldieknek jó szívvel ajánlotta az „evangéliumi jubileumi ünnepség" megtartását. Három napot tűzött ki erre: október 31., november 1., és november 2. Előírta, illetve javasolta azt is, hogy ekkor mindennap két prédikáció legyen, valamint egyházi zene, művészi karének hangozzék, a gyülekezet énekelje az „Erős vár a mi Istenünk" kezdetű Luther-éneket. Nálunk az első megemlékezést az ellenreformáció miatt, a másodikat a Rákóczi-szabadságharc, s a vele kapcsolatos mély letargia miatt nehéz volt ünnepelni.

A soproniak is megülték a templomban a reformáció centenáriumát. Az evangélikus Lyceum egyik kiváló rektora, a regensburgi származású Schwanshofer Kristóf dicsőítő költeményt írt erre az alkalomra. A jubileum részletes lefolyásáról nincsenek adataink, de valószínű, hogy Lackner Kristóf (1571–

1631) Sopron város polgármestereként ebből az alkalomból is sokat tett városának szépítéséért. Az ekkor renovált régi városházának belső csúcsíves boltozatára — egyesek szerint ugyan az akkori év jó bortermésének emlékére — aranyos betűkkel ezt vésette be: „Annus aureus 1617", azaz Aranyév. Azt is tudjuk, hogy háza két ízben is szolgált az evangélikusok templomaként, ahol ő teológiát is tanult emberként prédikált nekik.

A bicenenáriumi ünnepélyt egyrészt Kastenholz János András (1682–1724), a gyülekezet lelkésze rendezte, akit Nemescsóról hoztak vissza szülővárosába. Máté 22,15–22 alapján az evangélikus ember jubileumának adópénzéről beszélt, amelyet először Istennek, azután a császárnak kell megadnia. Külön ünnepeltek a soproni iskolákban is. Ezt Deccard János Kristóf (1686–1764. nagyhírű botanikus, 1712 és 1740 között a soproni evangélikus líceum rektora) rendezte. Dobner Nándor polgármester és konventelnök is kivette részét az ünnepélyből. Luthert és a reformációt magasztaló hosszabb verset írt, melyet Brünnler Gottlieb kántor megzenésített és a «chorus musicus» énekelt.

Az 1817-es ünnep már általánosabb, nyíltabb és hangosabb volt az eddigieknél: Artner Sándor elnöklete alatt külön bizottság készítette elő. Az egyetem rektora és a gyülekezet lelkésze, Rajt Péter kezdte az ünnepséget október 28-án. November 1-jén folytatta a lyceumi ifjúság. November 2-án volt a trombitaszóval nyitott és zárt főünnep. Kis János (1770–1846) dunántúli püspök ünnepi beszédét a Zsid 10,23–27 alapján mondta. Artner Teréz (1772–1829) költőnő – aki külföldön Theone néven volt ismert – Mozart zenéjére írt kantátát. A

hatalmas ének- és zenekart Seybold István (1753–1831) orgonista dirigálta. Az éneket az orgonán kívül a katonai és a városi zenekar és több műkedvelő is kísérte. Gamauf Jozefa, a lelkész lánya Mozart egy hangversenydarabját adta elő orgonán. Gamauf Gottlieb Teofil (1772–1841), lelkész és jeles történetíró csak délután mondott beszédet. Az ünnepi sorrendet, a kantátát és egyéb alkalmi szövegeket ötezer példányban nyomtatták ki. Ez alkalomból név szerint megemlítettek három reformátust is – Bátky János kereskedőt, Zsolnay Sámuel patikáriust és Rupprecht János cukorgyárost és nejét – akik az evangélikusokkal együtt járultak úrvacsorához.

A négyszázadik ünnepséget a dunántúli evangélikus egyházkerület jubiláris közgyűlésével együtt 1917. szeptember 25–27. között tartották, amit Ziermann Lajos (1874–1962) lelkész és dr. Heimler Károly (1877–1954) egyháztanácstag, városi főkapitány vezetése alatt készítettek elő. Payr Sándor (1861–1938), a soproni theologiai akadémia nagytudományú egyháztörténészének munkája: „A soproni evangelikus egyházközség története I." kötete ekkorra jelent meg. Első nap 2000 főnyi növendéksereg vett részt a gyermek-istentiszteleten, melyet Ziermann Lajos lelkész 1Jn 3,18 alapján tartott. Ekkor vehették először használatba a Kapi Gyula (1850–1923) a tanítóképző igazgatója által szerkesztett és Benkő Géza soproni egyháztag, az „árvák atyja" támogatásával kiadott „Gyermeklant", korálfüzetet. Este volt az egyházkerületi gyámintézet reformációi emlékünnepélye, melynek fénypontjai Altdörfer Viktor (1860–1940) soproni karigazgató, zongora- és orgonaművész orgonajátéka és Prőhle Károly (1875–1962) teológus, a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem soproni Evangélikus Hittudományi Karának dékánja ünnepi előadása volt „A reformáció lényegéről és jelentőségéről" címmel. Másnap reggel harsonakar hívott áhítatra, és az ünnepi karének után Kapi Béla (1879-1957), az egyházkerületnek az ékesenszólás adományával ritka mértékben megáldott püspöke mondott ünnepi szentbeszédet Zsid 10,19kk versei alapján. Majd közgyűlést tartottak, utána pedig kihirdették a nyerteseit a reformáció jubileumára kiírt pályázatnak. Ezután megtekintették a város evangélikus egyháztörténeti emlékeit. Befejezésül az Eggenberg-ház udvarán gyülekezett össze az ünneplő közönség még egyszer közös istentiszteletre idegenvezetőjük, Payr Sándor lelkész szavaira. Ennek az egyszerűségében is annyira megkapó ünnepnek méltó befejezése volt a vérzivataros

idők közepette a szívet-lelket felemelő istentisztelet.

x x x

Nekünk, maiaknak is meg kell találnunk és tanulnunk, hogy az egyházban élve mi a dolgunk, mi a feladatunk, hiszen a reformáció folyamatosságot is jelent. Valljuk be nyugodtan, ha ezt a szót halljuk, hogy reform, akkor kis túlzással kiráz bennünket a hideg. Pedig lehet, hogy külső körülményeinkben is „hideg" lesz hamarosan. A hit megreformálását, amelyből aztán fakadhat életkörülményeink megváltozása is, magunkban és magunknál kell kezdeni. Úgy és arra kell megújulnunk, hogy Isten legyen a mi vezérünk és arra vezessen bennünket, hogy végre ne egymás ellen, hanem egymásért harcoljunk. Valljuk be, ennek ma is sok akadálya van, hiszen nem ezt sugalmazza világunk. Pedig azért a belső békességéért kell küzdjünk, ami levethetővé teszi a magunkban lévő bűnt, azt, ami elválaszt bennünket Istentől és egymástól gyülekezetünkben, városunkban és hazánkban. Megújulásra, hit általi ébredésre van szükség ezekben az időkben is. A reformáció évfordulóját azzal a felemelő érzéssel ünnepelhetjük, hogy nekünk is és egyházunknak is megvan a helyünk és szolgálatunk az Istentől rendelt földi hazánkban is. Ezen a helyen és ebben a szolgálatban joggal várja el tőlünk mindkettő egyaránt: a helytállást szeretettel, egyetértéssel és hűséggel. Ha így cselekszünk, akkor a mi ünneplésünk is méltó lesz reformátorainkhoz és szellemi örökségéhez.

Csiszár Ágnes

A Christophoros karácsonyi számába szeretettel várjuk templomunkhoz kapcsolódó, személyes karácsonyi emlékeiket, történeteiket. Kérjük, küldjék el rövid vagy hosszabb írásaikat ebben a témában december 9-éig email-címünkre: sopron@lutheran.hu, a levél tárgyában megjelölve: Christophoros, karácsonyi történet. Köszönjük!

Építési munkálatok a templomban

Kedves Gyülekezeti Tagok!

Mint azzal már szembesültek, templomunkban építési munkálatokat kellett elkezdenünk.

A munkálatok a templom lábazatának és falainak folyamatos vizesedése miatt váltak halaszthatatlanná, pályázaton nyert 5 millió forint tette lehetővé, hogy most belevágjunk.

Több szakértő véleményére hallgatva döntött úgy a presbitérium, hogy a szakmai érvekre helyezzük a hangsúlyt az esztétikaiak helyett. Ez azt jelenti, hogy a külső vakolatot két méteres magasságig le kellett vernünk, tervben van a belső vakolat eltávolítása is. A templom oldalfülkéiben lévő padokat Biczó Balázs korábbi felügyelőnk szakértő munkával kiszerelte, és templomunk kihasználatlan második emeleti karzatán helyezzük biztonságba. Kértünk hivatalos faldiagnosztikai szakvéleményt is a vizesedés kapcsán, hogy minden téren a lehető legjobban tudjunk eljárni. Ezeket a munkálatokat fedezi a rendelkezésünkre álló összeg.

A vakolatától tégláig megtisztított falakat egymásfél évig mindenképpen hagyni kell szellőzni. Ezt követően kezdődhet csak majd a rekonstrukció, a speciális anyaggal való visszavakolás, aztán a restaurált padok visszahelyezése. További pénzekre lesz szükségünk, remélhetőleg sikerül ehhez is pályázati forrásokhoz hozzájutnunk!

A lábazat rendbetétele azonban csak a töredéke azoknak a munkálatoknak, amiket a templomunkon a felújítás kapcsán el kell végeznünk a közeljövőben. A templom jobb hátsó sarka megsüllyedt, a teljes templombelső, benne az összes pad megérdemelne egy alapos felújítást, és a tetőn is akadnak folyamatosan javítanivalók. Ezeket a munkálatokat már csak rövid ideig halaszthatjuk, de óriási költségekkel járnak, amire sajnos jelenleg nincs meg a forrásunk.

Ezekhez a munkákhoz tisztelettel kérjük, és ezúton is köszönjük gyülekezeti tagjaink imádságos szeretetét, lehetőség szerinti anyagi támogatását, de mindenek előtt a türelmét és segítségét, hogy elviselhető legyen a mostani állapot, ami Isten házának minőségi rendbetételéhez szükséges.

Stinner Dávid felügyelő

Deutsche Seiten

Ich bin gerne evangelisch, weil …

Eine Fragerunde zum unrunden Jubiläum

Die Reformation jährt sich zum 501. Male. Die Reformationsdekade und das große Jubiläum liegen hinter uns. Aber das Evangelischsein bewegt uns über den historischen Jahrestag hinaus. Grund genug zu fragen, warum Gemeindeglieder gerne evangelisch sind. Unter den Schülern des Lyzeums, den Mitgliedern der Jugendgruppe, des Glaubensgesprächskreises und des Kirchenvorstands fanden sich etliche, die Auskunft gaben.

Ich bin gerne evangelisch, weil dank Luther uns Alltagsmenschen die Möglichkeit gegeben wurde, die Bibel in der Muttersprache zu lesen. Dadurch können wir Fragen stellen und diese ausdiskutieren, und wir können näher zur Quelle des Christentums kommen. Das hilft uns auch die Ökumene auszuleben.

Es wurde uns in die Wiege gelegt, dass Christus für unsere Sünden den Kreuzestod auf sich genommen hat und uns dadurch erlöst hat. Wir können unseren Herrn nicht nur im Vaterunser ansprechen, sondern mit unseren eigenen Worten über unsere Fehler und Sünden sprechen und ihn nach unserem Gewissen um Verzeihung bitten, ihn direkt anflehen, uns zu helfen und uns zu verändern, auf dass wir bessere Christen werden.

Márta Farsang

Ich bin gerne evangelisch, weil evangelisch für mich die Wurzeln bedeutet. Einerseits die Wurzeln in meiner Familie, andererseits die Wurzel, die Quelle, die Luther in den Mittelpunkt gestellt hat: die Bibel. Die Wurzeln sichern den festen Halt, lassen gedeihen, blühen, Früchte tragen. Die Frucht wird reif und trägt weitere Früchte. Auf Schritt und Tritt verspüre ich Dankbarkeit, wenn ich aus mehreren Richtungen unsere Kirche sehe, sei es am Sonntag, sei es nach einem Seminar, sei es, wenn wir in die Stadt fahren, sei es wenn ich zur Arbeit gehe. Das Kreuz auf unserer Kirche glänzt in der Herbstsonne. Ich bin gerne evangelisch, weil ich einer Gemeinde angehöre, die sich an der Quelle orientiert, für den Glauben steht und ihn ausstrahlt.

Katalin Hirschler

Ich bin gerne evangelisch, weil wir viele schöne Lieder – gesungene Gebete – haben, von denen wir von Kindheit an immer mehr kennenlernen. Es genügt eine Zeile und schon sind wir bei der gemeinsamen Sprache.

Zsuzsa Hajduné Siklósi

Ich bin gerne evangelisch, weil ich das Gefühl habe, dass in unserer Konfession die Bewahrung und Weitergabe von Werten besonders wichtig sind. Ein solcher Wert ist der Glaube, doch nicht minder wichtig die Familie und innerhalb dieser das Kind. Das zeigen auch die vielen, vielen Kinder, die am Gemeindeleben und dessen Angeboten aktiv teilnehmen. Es ist gut, Mitglied der Soproner Gemeinde zu sein, wo sich die aus den geschichtlichen Gegebenheiten ergebenden unterschiedlichen Kulturen organisch ergänzen: Auch die Zweisprachigkeit ist kein Problem und vielleicht verdanken wir auch und gerade ihr die weitverbreiteten Gemeindekontakte.

Tünde Krutzlerné Szarka

Ich bin gerne evangelisch, weil es bei uns einfach ist, mit Gott und Jesus Christus direkt Kontakt zu halten.

Dr. András Winkler

Ich bin gerne evangelisch, weil wir vom Evangelium, von Gottes froher Botschaft her benannt sind. Ich halte es für eine der wichtigsten Erkenntnisse der Reformation, dass das Evangelium unser größter Schatz ist – und eben nicht unsere Taten,

das Geld oder irgendein mit Händen fassbarer Wert, Bräuche, Personen oder Meinungen. Das Evangelium ist das, was bleibt und was uns trägt. Es lohnt sich, alles andere darauf abzustimmen.

Károly Tóth

Ich bin gerne evangelisch, weil ich schon als Kind hören durfte, dass Gott uns gratis – aus seiner grenzenlosen Liebe – mit der Sündenvergebung und dem ewigen Leben beschenkt. Das hat mich befreit und erfüllt auch heute mein Herz mit Dankbarkeit, denn so fühle und weiß ich mich dem Herrn noch näher.

Katalin Őri

Ich bin gerne evangelisch, weil meiner Kirche die Kinder immer wichtig waren. Wir hatten eine Gemeinde, die zuerst eine Schule baute – und dann erst eine Kirche. Ich bin gerne evangelisch, weil ich mit der ganzen christlichen Welt gemeinsam jenes Gebet sprechen kann, das unser Herr uns zu beten gelehrt hat. Ich bin gerne evangelisch, weil wir Gemeinden sowie Gruppen und Kreise haben, die uns am Herzen liegen.

Károly Rajnai

Ich bin gerne evangelisch, weil ich in dem Rahmen, den die Bibel und die Zehn Gebote geben, die Freiheit habe zu entscheiden, wie ich meine Zugehörigkeit zu Christus leben möchte, wie ich Christ sein möchte.

Dávid Stinner

Ich bin gerne evangelisch, weil sich hier die Gemeindeglieder aktiv in das Gemeindeleben einbringen können – wer eine Idee hat, kann sie einbringen und verwirklichen. Ich bin gerne evangelisch, weil es mich mit Stolz erfüllt, einer vielfarbigen und wirklich unabhängigen Konfession anzugehören, in der wir zugleich ernst nehmen, dass wir nicht gegen unser Gewissen handeln. Ich bin gerne evangelisch, weil wir fantastische Musik haben – zuletzt hat mich die Band „Mind" auf dem Szélrózsa-Festival berührt. Ich bin gerne evangelisch, weil ich auf Lutheraner wie Johann Sebastian Bach, Sándor Petőfi, Lajos Kossuth, Dietrich Bonhoeffer, Martin Niemöller und Gábor Sztehlo blicken darf. Ich bin gerne evangelisch, weil ich auch einen Bischof anrufen könnte – er würde mit mir reden und nicht den Hörer auflegen. Ich bin gerne evangelisch, weil ich hier gefragt werde, warum ich gerne evangelisch bin.

Szabolcs Nagy

Ich bin gerne evangelisch, weil unsere Gemeinde eine bedeutsame Vergangenheit hat. Im Leben der Stadt Sopron hatten die Lutheraner immer eine entscheidende Rolle. Ich bin gerne evangelisch, weil die Kinder der evangelischen Familien in Sopron vom Kindergarten bis zum Gymnasium Einrichtungen besuchen können, die in evangelischer Trägerschaft sind. Ich bin gerne evangelische, weil meine Vorfahren über Generationen hinweg evangelisch waren und zur selben Gemeinde gehörten wie ich.

Dr. Majorné Bruckner Judit

Ich bin gerne evangelisch, weil wir hier eine gute Gemeinschaft haben, wo auch Jugendliche hervorragend Kontakte knüpfen können und Freunde mit gleicher Haltung und Werten finden können.

Fanni Hirschler

Ich bin gerne evangelisch, weil wir in unserer Gemeinde viele spannende, abwechslungsreiche Programme haben und man Anteil haben kann an einer offenen, hilfsbereiten und besonderen Gemeinschaft.

Samu Körmendy

Ich bin gerne evangelisch, weil das Miteinander in der Gemeinde eine zweite Familie für mich ist und weil es gut tut, zu dieser Familie nach Hause zu kommen.

Réka Szabó

Ich bin gerne evangelisch, weil die Gemeinschaft und das gemeinsame Nachdenken über die Geschichten der Bibel mir etwas geben, was ich anderswo niemals bekommen könnte.

Viktória Galambos

Ich bin gerne evangelisch, weil hier untereinander immer eine freundschaftliche Stimmung herrscht, die das Miteinander großartig macht.

Lili Varga

Ich bin gerne evangelisch, weil wir eine fröhliche Gemeinschaft sind, in der wir frei miteinander über alles reden können.

Petra Varga

Ich bin gerne evangelisch, weil die Beziehung zwischen Gott und Mensch eine fröhliche ist – und nicht zu streng.

Henrik Theurer

Ich bin gerne evangelisch, weil ich mit Luthers Lehre einverstanden bin und die Gottesdienste mag.

Márk Kónya

Ich bin gerne evangelisch, weil ich so Mitglied einer freundlichen und vielseitigen Gemeinde

sein darf – und dort eine interessante, fröhliche Konfirmandenzeit erleben durfte.

Ádám Krutzler

Ich bin gerne evangelisch, weil unsere Kirche die Jugendlichen landesweit zum Jugendfestival „Szélrózsa“ einlädt und ich Mitglied einer fantastischen Jugendgruppe sein kann.

Botond Hegedüs

Ich bin gerne evangelisch, weil ich tolerant sein darf auch denen gegenüber, die eine andere Meinung vertreten. Die evangelische Konfession steht für mich besonders auch für Meinungsfreiheit, die ich für ein sehr hohes Gut erachte.

Ágoston Frank

Ich bin gerne evangelisch, weil ich mich Gott nahe fühlen darf und so glauben kann, dass es ein Jenseits gibt. So ist unser Leiden in der hiesigen Welt nicht vergebens. Und ich bin dankbar, dass Gott mir meine Schuld vergibt.

Réka Resperger

Ich bin gerne evangelisch, weil ich nicht gezwungen werde, Teil der Gemeinde zu sein und an gemeindlichen Programmen teilzunehmen, sondern aus freier Wahl dabei bin.

Mark Clausing

Ich bin gerne evangelisch, weil ich ehrlich sein kann und mich nicht ständig anpassen muss. Andererseits ist es mir sympathisch, dass sich die Pfarrer wie alltägliche Menschen verhalten und dass man sie immer ansprechen kann und es in den Gesprächen keine Tabus gibt.

Vanessza Füzi

Ich bin gerne evangelisch, weil wir gute Pfarrer haben, weil ich die Jugendgruppe mag und weil die Gottesdienste schön sind.

Anna Németh

Ich bin gerne evangelisch, weil ich die Konfirmation cool finde.

Daniel Kruse

Ich bin gerne evangelisch, weil für mich die Gemeinde eine gute Gemeinschaft ist. Ich habe in dieser Gemeinde Freunde gefunden. Es gefällt mir sehr, dass es viele Angebote für Jugendliche gibt und ich meine Freunde in der Gemeinde treffen kann. Die Gemeinde als Ganzes ist mir auch wichtig, weil ich nette Gemeindeglieder kennengelernt habe.

Lilla Brandt

Ich bin gerne evangelisch, weil das Miteinander so offen ist, dass wir untereinander alles teilen können, was uns bewegt.

Oskar Aizenpreisz

Ich bin gerne evangelisch, weil der Religionsunterricht familiär ist und wir Anteil an einer schönen Konfirmandenzeit haben durften.

Fabian Kruse

Ich bin gerne evangelisch, weil es mich in eine Gemeinschaft führte, in der ich tiefe Freundschaften schließen konnte.

Levente Márkus

Ich bin gerne evangelisch, weil mir die Jugendgruppe und die Kindergruppe eine Heimat sind.

Dániel Szabó

Ich bin gerne evangelisch, weil mir das gemeinsame Singen und Besprechen wichtiger Themen in guter Gemeinschaft viel bedeutet.

Elmira Bali

Ich bin gerne evangelisch, weil mich eine gute Gemeinschaft umgibt und ich hier auf wahre Freunde treffen konnte.

Krisztina Kreisz

Ich bin gerne evangelisch, weil wir über alle Themen in lockerer Atmosphäre sprechen können und sich niemand wegen seiner Meinung schlecht fühlen muss. Ich fühle, dass ich im Religionsunterricht ganz offen sein darf.

Fanni Katona

Ich bin gerne evangelisch, weil ich Mitglied einer Gemeinschaft sein kann, die sich auch Minderheiten und Behinderter annimmt, weil die evangelischen Gottesdienste interaktiv sind – und weil ich so den „Musikalischen Advent“ kennenlernen konnte.

Brúnó Szabó

… und Sie? Warum sind Sie gerne evangelisch?

Wenn Unterschiedlichkeit zur Ergänzung wird

Im Gespräch mit Fritz Schroth

Er ist Träger des Bundesverdienstkreuzes. Er ist Vorsitzender des Ausschusses Ökumene, Mission und Dialog in der Landessynode der Evangelisch-Lutherischen Kirche in Bayern und ist als solcher auch für die Partnerschaften der bayerischen Kirche zuständig. Er hat gemeinsam mit seiner Frau ein christliches Tagungszentrum in der Rhön aufgebaut. Doch über alle Verdienste und Titel hinaus ist Fritz Schroth ein Christ, dem die Begegnung mit anderen Menschen wichtig ist, der sich ehrlichen Herzens für andere interessiert und dem auch die bayerisch-ungarische Partnerschaft ein Herzensanliegen ist. Im Oktober besuchte er mit weiteren Mitgliedern der Landessynode Ungarn und war auch in unserer Gemeinde zu Gast.

Auf dem Weg nach Ungarn seid ihr am Paneuropäischen Picknickplatz über die Grenze gekommen. Was bedeutet dir dieser Ort?

Da wird Geschichte lebendig. Und wer geschichtslos ist, ist gesichtslos. Ich wollte ganz bewusst dort beginnen, wo einer der größten Umbrüche nach dem Zweiten Weltkrieg seinen Anfang nahm. Schließlich verdanken wir den Geschehnissen vom Sommer 1989 auch die Wiedervereinigung. Niemand konnte ahnen, dass es so kommen würde. Im Gegenteil: Man hat in der EKD wenige Jahre vor 1989 noch gemeint, man müsse die Teilung Deutschlands als Gerichtsurteil Gottes über unsere Vergangenheit anerkennen. Doch dann kam es – Gott sei Dank – anders, und dafür gilt Ungarn unsere Dankbarkeit. Das ist eine Geschichte, die nicht vergangen ist, sondern sie wirkt ja in die Gegenwart hinein.

Die politische Wende führte auch dazu, dass nun offiziell eine Partnerschaft zwischen der bayerischen und der ungarischen Landeskirche gegründet werden konnte. Dies geschah 1992 – und damals warst du bereits Synodaler. Du hast die Partnerschaft immer enorm unterstützt. Warum eigentlich? Was ist dir an dieser Partnerschaft so wichtig?

Die Partnerschaft hat noch einen Vorgänger, nämlich die Südosteuropagruppe des Lutherischen Weltbundes. Der frühere bayerische Landesbischof Johannes Hanselmann, der auch Weltbundpräsident war, hat die Brücke nach Osten, gerade auch nach Ungarn, geschlagen. Es gibt eine größere Vergangenheit, die in den Partnerschaftsvertrag hineinführte. Das ist der Vorhof der Partnerschaft.

Ungarn ist die einzige Partnerschaft Bayerns, in der man den Partner innerhalb eines Tages erreichen kann. Wir haben noch mehr Partnerschaften, für die ich auch in der Synode Verantwortung trage: in Afrika, in Asien und in Lateinamerika. Doch innerhalb Europas ist es die Partnerschaft unserer Landeskirche, und darum habe ich sie mit Herzblut gefördert und bin sehr froh und dankbar, dass sie unumstritten ist.

Womit bereichert diese Partnerschaft die bayerische Landeskirche?

Zunächst: Partnerschaft bedeutet nicht Geld. Partnerschaft ist Begegnung – von Angesicht zu Angesicht. Und die Unterschiedlichkeit, die sich auch schon aus der Geschichte ergibt, führt zu einem größeren Verstehen. Meine Grunderkenntnis in allen ökumenischen Zusammenhängen ist die: Wenn Unterschiedlichkeit zur Ergänzung wird, werden innovative Kräfte frei. Gerade diese Unterschiedlichkeiten in der Kultur, in der Geschichte, im Politischen können uns Bayern neue Perspektiven geben. Wir haben in Bayern seit dem Zweiten Weltkrieg im Grunde nur den Aufstieg erlebt – Bayern war ja ein Agrarland, das dann aufgestiegen ist zu einem der stärksten Bundesländer in Deutschland. Wir brauchen die Einsichten, die wir gewinnen können in Ungarn oder in Afrika und Asien.

Mehr noch: Als bayerische Landeskirche sind wir nicht die ganze Kirche, sondern zur Weltkirche gehören auch die Partnerschaften auf Augenhöhe mit dazu. Das spricht gegen die Haltung, dass die eigene Kirche das Ende der Fahnenstange wäre.

Es kommt noch ein weiterer Aspekt hinzu: Wir sind eine der reichsten Kirchen überhaupt in der Welt. Daraus ergibt sich die Pflicht, auch dort mitzuhelfen, wo Not am Mann ist. Das ist kein Mäzenatentum, sondern Dankbarkeit für das, was Gott uns gegeben hat. Mit dem, was er uns gegeben hat, sollen wir auch anderen dienen. Das wiederum wird dann auch wieder uns zum Segen.

Deine Verantwortung für Partnerschaften reicht in die ganze Welt. Der Kontakt nach Afrika ist dir ebenfalls sehr wichtig.

Mir liegt dieses Miteinander von Christen in Europa und Afrika auch sehr am Herzen, denn es lag zu lange im Weltschatten. Ich hatte deshalb auch einen synodalen Studientag zum Thema „Afrika und Europa“ veranstaltet. Eigentlich war es erstmals Bundespräsident Horst Köhler, der dieses Thema auf der oberen Ebene der Bundesrepublik ins Bewusstsein gerufen hat. Für mich ist klar, dass wir – und das zeigt sich jetzt in der Flüchtlingskrise besonders – den Millionen von Menschen gegenüber, die sich auf den Weg machen – im südlichen Teil Tansanias eher in den Süden, im nördlichen Teil in Richtung Europa – eine Verpflichtung haben, ihnen entwicklungspolitisch so zu helfen, dass sie auch den Wert ihres eigenen Landes erkennen.

Unlängst warst du in Afrika. Würdest du uns ein wenig teilhaben lassen an den Eindrücken und Erkenntnissen deiner letzten Reise dorthin?

Ich war gerade in Tansania, da das Dekanat Bad Neustadt eine Partnerschaft dorthin hat. Ich war bei den Massai. Bei ihnen gibt es eine Erweckungsbewegung, die seit Jahrzehnten anhält. Zum ersten Mal war ich eine Woche lang im Staub der Steppe unterwegs, über siebenhundert Kilometer. Was ich dort an Glaubensfreude und Glaubensmut angetroffen habe, ist unbeschreiblich. Die Menschen und die Gemeinden – das ist dort immer auch identisch mit dem Sozialgefüge – machten nicht nur einen sehr zufriedenen Eindruck, sondern sind auch sehr im Frieden damit, wie sie leben. Ja, mehr noch: Ihre Kultur ist vom Evangelium durchdrungen, selbst die Häuptlingsstäbe haben das Kreuz. Das hat mich zur Formulierung veranlasst: „Das Kreuz verbindet uns.“ Das ist etwas, was ganz tief geht. Bei unseren Besuchen bekamen wir in allen Gemeinden jeweils ein Kreuz – und das nicht als Schmuckstück, sondern als Bekenntnis! Es gibt dort keine Kirchenbücher, aber es gibt das Kreuz – das zeichnet einen aus als lutherischen Christ.

Dazu kommt, dass sie häufig noch nicht einmal Lehmkirchen haben, es sind ja Nomaden oder Halbnomaden, die unterwegs sind. Wir nahmen an einem Tag unter der Woche an einem Gottesdienst – unterhalb eines Baumes gehalten – teil, in dem fünfzig Menschen getauft wurden, teils Kinder, teils Größere. Und das geschah mit einer solch inneren Haltung, dass es ein großartiges Erlebnis für uns war. Ich war so beschenkt, und für mich hat das Evangelium dort im Staub der Wüste einen völlig neuen Klang bekommen. Und gerade was Luther ein großes Anliegen war, die Kreuzestheologie, die Erlösung des Menschen, die geht dort ganz tief.

Daran ist übrigens auch „Luther on the radio“ enorm beteiligt. Die haben auch schon vor dreißig Jahren kleine Transistorradios verschenkt, mit dem nur dieser eine Sender empfangen werden konnte. Unglaublich, was das bewirkt hat! Die Freude am Evangelium, die Freude an der Nachfolge Jesu, die Freude Christ zu sein – das hat mich wirklich beschenkt.

Die Freude Christ zu sein in Tansania, die nie dagewesenen hohen Kirchenaustrittszahlen in Deutschland. Gibt es – auch aus deinem weltweiten Blick auf kirchliches Leben – Dinge, die jetzt zu tun notwendig wären, auf dass der Wert der Kirche und des Christseins auch in unseren Breiten wieder besser vermittelt werden kann?

Die eigentliche Religion Westeuropas ist der Materialismus. Nur das hat Wert, was man in Dollar oder Euro messen kann. Und davon sind auch die Kirchen befallen. Was wichtig ist: Das Wort immer wieder zu sagen. Es gibt so viele Pfarrerinnen und Pfarrer, die ganz treu ihren Dienst tun. Dass bei uns manches im Argen liegt, das liegt mit Sicherheit nicht an organisatorischen Fragen und auch nicht daran, dass etwas versäumt wird. Es gibt sicherlich auch trockene Zeiten. Und die wirtschaftlich guten Zeiten waren nie Zeiten, in denen die Kirche aufblühte. Dann, wenn Not ausbrach, hat man mehr nach Gott gefragt. Wir haben in diesen Zeiten einfach das Evangelium zu sagen – und wir haben uns in der letzten und in dieser Synodalperiode um das Thema Mission bemüht. Allerdings glaube ich, dass es auch Hemmfaktoren gibt: dann nämlich, wenn Pfarrerinnen oder Pfarrer seltsame Erfahrungen gemacht haben mit Evangelisten, die sich über die Volkskirche gestellt haben und sie verletzt haben. Manche dieser Verletzungen wirken auch in die Gegenwart.

Etwas anderes, was sich inzwischen aber auch verändert: Die historisch-kritische Methode als alleinige Form der Bibelauslegung fördert nicht das Vertrauen in Gottes Wort, fördert nicht, dass Gott ein liebender Vater ist, sondern eher die Kritiker. Natürlich ist die historisch-kritische Methode ein wichtiges Arbeitsinstrument, aber es darf nicht das Übergewicht bekommen, und das war sicher hie und da der Fall.

Aber kurzum: Ich rate meiner Kirche: Sei Kirche – nichts anderes! Denn Kirche kommt von „kyriakon", „die des Herrn sind". Und das gilt zur Zeit und zur Unzeit. Manchmal bläst der Wind ins Gesicht, auch gesellschaftspolitisch, gerade wenn ich an die Missbrauchsfälle in der katholischen Kirche denke. Darunter leidet auch die evangelische Kirche, denn wir sind alle in einem Boot. Man unterscheidet nicht mehr zwischen evangelisch und katholisch. Darum ist daran gelegen, zusammenzustehen – auch ökumenisch. Und da darf die Verschiedenheit zur Ergänzung werden.

Ich sehe die Zukunft der Kirche nicht kritisch. Wohl werden manche Erscheinungsformen, die wir heute haben, nicht haltbar sein, aber der Auftrag bleibt, und dem sollten wir treu folgen.

In den vergangenen gut zehn Jahren fand die Reformationsdekade statt, in der man kirchliche Impulse für die heutigen Herausforderungen setzen wollte. Stehen wir jetzt – nach dem Reformationsdekade und dem großen Jubiläum – als Kirche besser da als vor zehn Jahren?

Wir stehen anders da. Wenn ich zum Beispiel an das ökumenische Miteinander denke, dann denke ich daran, dass der inzwischen verstorbene Kardinal Meisner vor ein paar Jahren noch sagte: „Für Katholiken gibt es 2017 nichts zu feiern. Sollen wir die Spaltung feiern?" Inzwischen haben auch die katholischen Fakultäten in der Bundesrepublik festgestellt: Nicht Luther hat die Spaltung herbeigeführt, sondern die Missstände, die nicht behoben wurden. Der bayerische Landesbischof Heinrich Bedford-Strohm hatte den genialen Gedanken, das Reformationsjubiläums nicht als Heros-Fest auf Martin Luther zu feiern – wenn man in die Geschichte schaut, findet man ganz fürchterliche Jubiläen, etwa 1933 „Luther und Hitler", furchtbare Geschichten – sondern als Jubiläum, das in die Zeit passt, nämlich als Christusfest. Denn Christus ist auch die Mitte der Reformation. Da hat sich also etwas verändert.

Der Einstieg in diese Richtung ist ja bereits vor der Jahrtausendwende durch die Unterzeichnung der Gemeinsamen Erklärung zur Rechtfertigungslehre geschehen, das heißt: Im differenzierten Konsens können wir Gemeinsames sagen. Da, wo sich die alte Kirche gespalten hat, sind wir heute gemeinsam sprachfähig.

Und ich will gar keine Unionskirche, denn dass die Kirchen verschiedenartig sind, hängt auch mit der Verschiedenartigkeit der Menschen zusammen. Das heißt, Gott kann auf verschiedenen Wegen die Menschen erreichen – und darauf kommt es an. Es kommt darauf an, dass wir den Menschen das Evangelium bringen – und da sehe ich sehr gute gemeinsame Ansätze und auch schon Wirkungen, die sich in den nächsten Jahren noch weiterführen lassen werden.

Holger Manke

Segenswünsche für den Weg

Die neuen deutschen Konfirmanden wurden von ihren Vorgängern begrüßt

Kerzen am Taufbecken, viele Jugendliche, ein bisschen Nostalgie an die Konfirmandenzeiten und eine ganze Menge guter Wünsche. Die Konfirmanden der letzten Jahre begrüßten die neuen deutschen Konfirmanden in ihrer Mitte und wünschten ihnen Gottes Segen für den Weg.

Die Jugendlichen, die sich in den letten drei Jahren in deutscher Sprache auf die Konfirmation vorbereitet haben, begrüßten ihre Nachfolger im Konfirmandenvorstellungsgottesdienst am 7. Oktober. Sie wirkten – wie Lilla Brandt, Bibi Faragó, Olivér Orbán und Mirkó Magyarász – in der Liturgie mit, und sie erinnerten sich an ihre Konfirmandenzeit zurück und wünschten den „Neuen“ eine ebenso erinnerungswürdige und schöne Vorbereitungszeit.

Lilien Somlai	Unsere Konfirmandenzeit, sie liegt nicht allzu weit zurück Da gingen wir – wie nun ihr – auf dem besond'ren Wegesstück Wir denken gern an schöne Stunden Die uns miteinander und mit Gott haben verbunden
Mark Hirschler	Wir spielten und wir lachten gern – und lernten doch auch viel Heute daran zurückzudenken, gibt uns ein fröhliches Gefühl Freizeiten, Gottesdienste und der Konfiunterricht Eine gute Zeit – missen wollen wir sie nicht
Vivien Győrfi	Ich bin aus der Ferne nach Sopron gezogen, lebte erst seit Kurzem hier Doch die Gemeinde gab mir Heimat, sehr viel bedeutet sie heute mir Die Menschen in der Gemeinde sind hilfsbereit und gut Und auch im Deutschlernen gibt mir die Gemeinde viel Mut
Gergely Horváth	Und die Konfirmandenprüfung, ein bisschen war'n wir aufgeregt Doch dann in unseren Rollen hat sich die Aufregung gelegt Wir spielten Personen der Bibel und verstanden gänzlich Die Menschen der Bibel sind doch ziemlich menschlich

Bence Lankovics
Ich zum Beispiel spielte einen Maurergesellen
Und wollte meine Wünsche über Gottes Planen stellen
Der Turm zu Babel sollte für die Menschen ein Misserfolg sein
Auch heute bauen Menschen solche Türme, die stürzen dann ein

Anna Gangl
Ich spielte eine Wüstenwanderin, von Gott aus Ägypten befreit
Und ich gehörte zu denen, die sich darüber nicht lange gefreut
Schnell gab es ein Murren – doch seien wir ehrlich
Für erfahrenes Gutes zu danken ist für viele auch heute beschwerlich

Zsigmond Róth
Ich spielte den Jona, allzeit vor Gottes Auftrag auf der Flucht
Er hat seine Ziele nur in seinen eig'nen Wünschen gesucht
Oft sind wir Menschen von heute ganz ähnlich gestimmt
Doch Gott handelt auch durch uns und gibt, dass sein Wille gelingt

Ábel Füzi
Ich war der Kämmerer aus Äthiopien und dachte ans Geld
Doch griff Gott in mein Leben und hat Wichtigeres darüber gestellt
Oft merken auch wir das, und beginnen zu versteh'n
Dass Gott uns Glauben schenkt, das lässt er auch heute gescheh'n

Zsombor Körmendy
Und ich spielte Zachäus, der leichtfertig Schuld auf sich nahm
Anders als die andern Menschen, nahm Jesus sich seiner an
Auch das kennt man heute, man fühlt sich schuldig, traurig und schwer
Und Gott liebt uns trotzdem und tritt gern zu uns her

Florian Clausing
Wir denken gerne an die Zeit, als wir Konfirmanden waren
Es ging immer fröhlich zu in den Konfistunden vor zwei Jahren
Und unsre Konfirmandenzeit ist irgendwie doch nicht Vergangenheit
Denn im Lyzeum in Religion ist Holger unser Lehrer heut'

Adam Krutzler
Für unsre Konfirmandenprüfung hatten wir eine Kamera zur Hand
Und manch liebes Gemeindeglied, das uns Rede und Antwort stand
Woraus schöpfen wir Kraft? – Das war unsere Frage
In den Gesprächen, da traten ganz viele Gedanken zu Tage

Fabian Kruse
Das Gebet, die Gemeinde, die Familie, genügend Schlaf und Musik
Die geben, wenn man erschöpft ist, wieder Kraft uns zurück
Was die Seele braucht, woraus man Kraft schöpfen kann
Das tut gut zu wissen, an jedem Tag und für jedermann.

Petra Varga
Unsere Konfizeit ist nun drei Jahre schon her
Doch sie zu erinnern, das fällt uns nicht schwer
Die gemeinsame Zeit hat so viel uns gegeben
Und woran jeder noch denkt, das ist „Luthers Leben“

Oskar Aizenpreisz
Ich spielte den Luther, das war eine Freude
Die Texte von damals, die kann ich bis heute
Mein Gebet ist bis heute: Vielleicht haben wir's geschafft
Im Schauspiel zu zeigen, dass Gott sich nicht rächt und nicht straft

Petra Mátis
Mir als Kaiserin passte Luther nicht in den Kram
Drum hielt ich ihn damals zum Widerruf an
Er folgte mir nicht, sondern berief sich auf sein Gewissen
Das hätte ich eigentlich schon vorher ahnen müssen

Barnabás Kohlmann
Ich habe Luther dann in die Wartburg geführt
Dort hatte er wieder Gottes Ruf zum Wirken gespürt
Er übersetzte die Bibel – und tat den ersten Schritt, dass die Leute
in ihrer Muttersprache die Bibel lesen bis heute

Anna Hirschler
Liebe Konfirmanden, wir wollten euch zeigen heut'
Es tut uns gut, zurückzudenken an die Konfirmandenzeit
Euch wird es genauso gehen – Habt Freude auf euren Wegen
Ich bin sicher, auf eurem Weg zur Konfirmation liegt Gottes Segen

… und schließlich kommen auch die neuen deutschen Konfirmanden zu Wort.
Warum haben sie sich für die deutsche Konfirmationsvorbereitung entschieden?

Meine Motivation für die Konfirmation ist ganz einfach. Ich möchte Mitglied der Gemeinde werden und neue Gedanken, Ideen und Menschen kennenlernen. Ich freue mich auf die neuen Erfahrungen.

Benedek Honti

Ich bin in der deutschen Konfirmandengruppe, weil ich gerne mein Deutsch weiter verbessern möchte. Ich war früher in der Kindergruppe und bei der Kinderbibelwoche und bin mir deshalb sicher, dass es eine sehr gute Gruppe ist.

Hédi Grieszler

Ich freue mich auf die Zeit in der deutschen Konfigruppe, weil ich gerne nette Menschen kennenlernen möchte. Weil ich Deutsch lerne, möchte ich zugleich die Sprache öfter verwenden.

Nelli Vass

Ich freue mich auf die Konfirmandenzeit, weil ich das Gefühl habe, dass wir eine gute Gruppe sind und ich mich bei den Stunden sehr wohlfühle.

Ádám Jakab

Ich habe mich für den deutschen Konfirmandenunterricht entschieden, weil ich gut Deutsch spreche, und das Evangelischsein über meinen Vater in der Familie liegt.

Levente Tóth

Seit ich ganz klein bin, spreche ich Deutsch. Deshalb war für mich klar, dass ich den Konfirmandenunterricht in deutscher Sprache besuchen möchte. Ich freue mich auf die gemeinsame Zeit.

Regina Király

Für mich war es keine Frage, dass ich konfirmiert werden möchte. Da ich schon seit sehr langer Zeit die Kindergruppe besuche und Holger sehr mag, war klar, dass ich mich in deutscher Sprache auf die Konfirmation vorbereiten möchte.

Luca Horváth

Mit dir ist es noch bunter

Eine Einladung zur Kindergruppe

Wie bist du? Wir sind ja ganz unterschiedlich, denn es gibt unter uns Kinder, die ruhiger sind, und welche, die gerne plaudern, nachdenkliche und aktivere, manche, die gerne etwas vortragen, und andere, die das nicht so sehr mögen, manche, die sich gerne dem Wettkampf stellen, und andere, die Herausforderungen eher meiden. Manche reisen gerne, andere treiben Sport, wieder andere musizieren gerne oder spielen gerne mit ihrem Hund. Das ist gut so. Wir sind bunt. Auch Jesus liebt uns so, wie wir sind – mit all unseren guten Seiten, aber auch mit unserer Unvollkommenheit und manch innerem Kampf. Er sieht all das, was uns belastet – auch das, was vielleicht unsere Familienmitglieder und Freunde gar nicht so genau verstehen, doch Er hilft uns sogar dabei, sie zu lösen. Auch Ihn können wir in der Kindergruppe treffen.

Was machst du gerne? Wir singen gerne, wir sind gerne aktiv, wir sprechen miteinander, trinken Tee, basteln – und besonders gerne spielen wir. Jesus freut sich auch darüber, wenn wir selbstvergessen fröhlich sind. Er hat seine Freude daran, wenn er sieht, wie wir beim Spielen lernen aufeinander zu achten und uns zu helfen.

Was interessiert dich? Wir sind eine sehr offene Gruppe, unserer Neugierde stellen auch die Mauern des Gemeindehauses keine Grenzen, so dass wir manchmal hinausgehen, um aus neuen Perspektiven unsere kleine Welt zu entdecken. Die Tiere der Bibel haben uns dazu bewegt, die Tiere, die sich auf Gebäuden und Statuen in der Innenstadt verstecken zu entdecken, und auch vor einem „Fischfang“ haben wir nicht zurückgeschreckt. Was sie uns alles zu sagen haben, das kannst auch du erfahren, denn wir laden dich ganz herzlich zur Kindergruppe ein! Auch du hast einen Platz bei uns, Jesus zählt auch auf dich.

Edit Róthné Mrkva

Kindergruppe
jeden 2. und 4. Mittwoch von 16.30 Uhr bis 18 Uhr
im Gemeindehaus (kleiner Saal)

Mein Bibelwort

Teil 17

Mit meinem Gott kann ich über Mauern springen.
(Psalm 18,30)

Im September 2015 habe ich mich zum deutschen Konfirmandenunterricht angemeldet. Wir haben ganz viel über Gott und die Kirche gesprochen, wir haben an mehreren Gemeindeveranstaltungen teilgenommen und in Gottesdiensten mitgewirkt. Die Zeit ist ganz schnell vergangen, und es war inzwischen Mitte April, als unser Pfarrer Holger Manke eines Donnerstages – wir hatten donnerstags immer Konfirmationsunterricht – Papiere mitbrachte. Eines davon war die Anmeldung zur Konfirmation und ein anderes war – mehrseitig – eine riesige Sammlung von Bibelworten. Holger hat uns erzählt, dass man nicht überall seinen Konfirmationsspruch selbst auswählen darf, aber wir durften das, und darum hat er diese Zettel voller möglicher Konfirmationssprüche für uns ausgedruckt. Am darauffolgenden Wochenende setzte ich mich hin und las alle Sprüche durch. Dabei stieß ich auf mehrere bedeutungsvolle Bibelworte, die mich ansprachen, doch am meisten berührte mich dieser: „Mit meinem Gott kann ich über Mauern springen".

Doch warum? Diese Frage kommt auf. Ich habe mich früher nicht so viel mit Gott und der Kirche beschäftigt. Vielleicht war ich zu jung, ich weiß es leider nicht. Doch während des Konfirmationsunterrichts habe ich so viel über Gott und Kirche gelernt und erfahren und mein Glaube hat sich so gestärkt, dass ich das Gefühl hatte, dass ich mit Gottes Hilfe alles schaffen kann.

2017 stand ich vor der Entscheidung, wo ich fortan zur Schule gehen möchte. Ich habe beschlossen, dass ich in Österreich eine technische Schule besuchen möchte, doch dies war mit Problemen verbunden, zum Beispiel weil ich in Ungarn kein Englisch in der Schule gehabt habe. Deswegen musste ich mich einer Ausnahmeprüfung unterziehen. Ich war nicht so gut in Englisch, aber ich habe gewusst: „Mit meinem Gott kann ich über Mauern springen." Ich habe ganz viel gelernt, geübt und am Ende mit einiger Mühe und etlichem Aufwand die Aufnahmeprüfung bestanden. Dieses Erlebnis gab mir Gewissheit, dass ich mit Gottes Hilfe alles schaffen kann – und das gibt mir eine große Sicherheit auch in der Schule.

Barnabás Kohlmann

Petrus aber tat seinen Mund auf und sprach:
„Nun erfahre ich die Wahrheit, dass Gott die Person nicht ansieht."
(Apostelgeschichte 10,34)

Ich mag die Geschichten, die von Jesu Jüngern erzählen. So oft verhalten sie sich unangemessen und unbedacht, treffen falsche Entscheidungen, irren – und dennoch: Jesus erwählt sie, beruft sie und gibt ihnen schließlich einen großen Auftrag. Sie sind nicht vollkommen, im Gegenteil, sie sind sogar sehr unvollkommen, und das beruhigt mich. Diese Heiligen, diese Vorbilder schweben nicht zehn Zentimeter über dem Boden, sondern geraten manchmal in den Schlamm der ganz normalen, alltäglichen Unvollkommenheit – wie auch ich so oft. Gott erwartet sich also auch von mir nichts Unrealistisches, sondern er spricht mich an und beruft mich – so wie ich jetzt bin.

Petrus steht mir dabei besonders nahe. Ein Mensch der Extreme. Mal schwört er mehr als alle anderen, dass er Jesus treu bleibt, dann aber verleugnet er ihn dreimal hintereinander. Er ist furchtbar unverständig, als Jesus ihn fragt, ob er ihn liebt, weil er nicht weiter sieht

als bis zu seiner Nasenspitze – und es scheint, als verbringe er all seine Zeit mit dem Meister vergeblich, denn er versteht noch nicht einmal die einfachsten Zusammenhänge. Sein Denken ist so alltäglich und menschlich, dass ich mich irgendwie auch oft mit ihm identifiziere.

Petrus hat eine Erscheinung, weil Gott ihm etwas Wichtiges zu sagen hat. Als er davon erwacht, überstürzen sich die Ereignisse, und Petrus hat eine sehr wichtige Erkenntnis. Es klingt so einfach und ist doch einer der wichtigsten Sätze in der ganzen Bibel – und eines meiner liebsten Bibelworte: „Gott sieht die Person nicht an."

In meiner Kindheit sagte man, dass die Lehrer in der Schule ihre Schüler in „Schubladen" stecken. Sie hatten sich also nach dem ersten oder zweiten Treffen von jedem ein fertiges Bild gemacht – oder: jeden in eine „Schublade" gesteckt, aus der man auch später nicht mehr herauskam. Ich zum Beispiel galt im Allgemeinen als ein etwas freches, aber im Wesentlichen ruhiges Kind, dem gesagt wurde, dass es noch mehr erreichen könnte, wenn es öfter artig wäre. Was auch immer ich tat, an dieser Einschätzung durch meine Lehrer konnte ich nichts mehr ändern. Und mit etwas Neid blickte ich auf die Kinder, die machen konnten, was sie wollten – egal wie unordentlich oder unvorbereitet sie auch waren, blieben sie doch immer in der Schublade der beispielhaften, eifrigen und herausragenden Schüler. Irgendwann wurde mir klar, dass dieses „In-eine-Schublade-Stecken" und das „Ansehen der Person", von dem das Bibelwort spricht, eigentlich Synonyme sind. Es tat mir weh, dass ich so beurteilt wurde, doch mir wurde bald klar, dass die Menschen nicht nur über Kinder, sondern über jeden in dieser Weise urteilen.

Wir leben in einer sehr beschleunigten Welt, in der man auf die Schnelle Entscheidungen treffen muss, weil es keine Zeit mehr zum Nachdenken und zum Abwägen gibt. Man urteilt routiniert über andere Menschen – oft auf Grundlage des äußeren Erscheinungsbildes und des ersten Eindrucks. Jetzt, mit erwachsenem Denken ist es immer noch bitter, dass ich nicht aus der einen Schublade in die andere gelangen kann, wenn man mich einmal „abgestempelt" hat. Deshalb mag ich dieses Bibelwort. Gott sieht die Person nicht an – er urteilt nicht über mich auf Grundlage dessen, was ich irgendwann einmal gemacht habe. Mehr noch: Er urteilt überhaupt nicht auf Grundlage dessen, was ich tue. Er liebt mich um meiner selbst willen, und das ändert sich nicht.

Der erste Teil des Satzes, den Petrus da sagt, ist ebenfalls sehr wichtig, als er sagt: „Nun erfahre ich die Wahrheit" – dieser Moment des Erkennens, Verstehens und Aussprechens. Wie gut, dass der Mensch in der Lage ist, solche Dinge zu erkennen. Darin liegt viel Hoffnung. Wenn Petrus, der ungeschickt war und oft Unfug geredet hat, in der Lage ist, Gottes grenzenlose Liebe zu erkennen und auszudrücken, dann kann doch auch ich, der ich ungeschickt bin und oft Unfug rede, hierzu fähig sein. Wenn Gott mich nicht in eine Schublade steckt, dann muss ich mich auch selbst nicht dort belassen. Dieses Bibelwort befreit – es befreit mich aus meinem Glauben, dass ich schwach wäre. Ich versuche auch so zu denken. Wenn Gott die Person nicht ansieht, sondern alle Anteil haben lassen will am Evangelium, dann sollte auch ich nicht über andere urteilen. Nur mich und andere in Gottes Liebe stellen. Ich versuche es, auch wenn es oft nicht gelingt und ich – wie Petrus – auch immer wieder ins Straucheln gerate. Doch wie Jesus auch Petrus deswegen niemals ausgetauscht hätte, muss auch ich keine Angst davor haben, dass er mich verlässt. Ich gebe mir Mühe.

András Pelikán

**Und der Friede Gottes, der höher ist als alle Vernunft,
bewahre eure Herzen und Sinne in Christus Jesus.**
(Philipper 4,7)

Diese Zeilen sind eingetragen in jener Bibel, die wir am Tage unserer Hochzeit vor fünfzehn Jahren von unserem Pfarrer Jóska Sümeghy bekommen haben. Diese Worte sind Erinnerung und tägliches Brot zugleich.

Wir haben ökumenisch geheiratet, beide Pfarrer haben im Trauunterricht, in unseren Gesprächen, in gemeinsamen Bibelauslegungen sehr auf unser ganzes Leben gewirkt.

Pater Máté von den Dominikanern fragte uns einmal:

- „Warum wollt ihr heiraten?“

- „Weil wir uns lieben und gemeinsam glücklich sein können“, lautete unsere Antwort.

- „Ihr könnt so glücklich sein, wenn ihr euch Tag für Tag um das Glück eures Partners bemüht. Wie ein Setzling gepflegt werden muss, so muss auch die Liebe jeden Tag gepflegt werden. Ihr werdet erfahren, dass ihr zu zweit schwerlich in Frieden leben werdet. Zu dritt aber schon – mit Christus. Eure Ehe sei auch sicheren Grund gebaut.“

Wenn ich heute an unsere Gespräche mit den beiden Pfarrern, die uns auf die Trauung vorbereitet haben, zurückdenke, dann wird mir warm ums Herz und ich fürchte mich nicht vor dem, was da kommt. Ich weiß, dass der gute Gott uns auf Händen trägt und aus seiner Fürsorge fällt nichts, was er geschöpft hat.

Es vergingen die Jahre, und der Herr hat uns mit drei Kindern beschenkt und erfüllte uns so unseren größten Traum. Heute dürfen wir die glücklichen Eltern eines 13- und eines 8-jährigen Jungen sowie eines 14 Monate alten kleinen Mädchens sein.

Unzählige Wunder und glückliche Momente haben wir erlebt, dennoch wird das Familienleben und die Erziehung von Kindern von einer Reihe so vieler unsicherer und schwerer Entscheidungen begleitet. Unsere Kinder sind voller Fragen, auf die manchmal weder unsere Ausbildungen noch unsere Diplome, und manchmal noch nicht einmal unser Herz die richtigen Antworten geben. In der Bibel jedoch finden wir immer wieder Lösungen auf unsere alltäglichen Zweifel. „Und stellt euch nicht dieser Welt gleich, sondern ändert euch durch Erneuerung eures Sinnes, damit ihr prüfen könnt, was Gottes Wille ist, nämlich das Gute und Wohlgefällige und Vollkommene.“ (Römer 12,2)

Eines Tages fragte mich unser mittleres Kind nach dem Erzählen der Gute-Nacht-Geschichte und dem Abendgebet: „Mutti, woher kannst du wissen, dass in unserer Welt geschieht, was du in der heutigen Geschichte erzählt hast. Es gibt auch so viele Böses, Lügen und Ungerechtigkeiten. Wenn Gott das sieht, warum schafft er dann nicht Gerechtigkeit?“ Ich habe viel darüber nachgedacht, was ich auf diese Frage antworten könnte. Und wieder gab die Bibel halt, und wieder gab die Heilige Schrift eine würdige Antwort auf die Unsicherheit des Kindes.

Im Gebet bitten mein Mann und ich um Weisheit – und das ist unser Halt im Alltag. Eines unserer Gebete lautet so: „Wir bitten dich, Herr, gib uns ausreichend Weisheit, damit wir mit Demut, ohne Übertreibungen und indem wir die Ausgeglichenheit ihrer Seelen bewahren, die uns anvertrauten Kinder erziehen. Schenke uns wahren Glauben und ein liebendes Herz, und lass uns unser Vertrauen nicht verlieren. Dein Wort und deine Wegweisungen mögen uns Mut, Kraft und Ausdauer geben, auf dass wir den rechten Moment für Unterweisungen erkennen und ihren Glauben mehren.“

Ich habe das Gefühl, wir müssen den Kindern die Hauptbotschaft weitergeben, damit es etwas gibt, was sie einst an ihre Kinder weitergeben können.

Und was sagen wir ihnen, wenn wir den Eindruck haben, dass sie von der heutigen Welt durch Oberflächlichkeiten, Falschheiten und Fehlbarkeiten in die Irre geführt werden? Wie helfen wir ihnen Gerechtigkeit und die Wahrheit zu finden?

Zum Reformationstag möge sich– im Sinne der seelischen Erneuerung – in uns die Gewissheit stärken, dass die Erziehung unserer Kinder im Glauben viel mehr ist als Gott, unsere Freunde und Familienmitglieder um Hilfe zu bitten. Immer wieder müssen wir jene intime, familiäre Atmosphäre schaffen, in der sie auf ihre Fragen jederzeit eine Antwort bekommen können. Wir müssen auf den Spuren guter Beispiele Gottes Wort erkennen lassen – und das gilt in erster Linie für uns Eltern. Gottes Wort wird dann den Kindern zum Segen für ihr Leben. So sei unser Gebet, dass Gott unseren Weg weise und uns mit Weisheit beschenke.

In der Schrift „Die Rolle des Gebets in der Welt" schreibt János Pilinszky: „Wenn wir beten, mögen wir uns bemühen, zunehmend still zu werden, auf dass Gott auch unsere liebste Bitte selbst forme, denn er allein kann dies tun. Unser Herz ist nur dann, wenn Gott es formt, in der Lage zur klaren Rede und kann mit wirksamer Rede und Erhören rechnen."

Piroska Füziné Káldi

Ein Plädoyer für größere Spendenbereitschaft

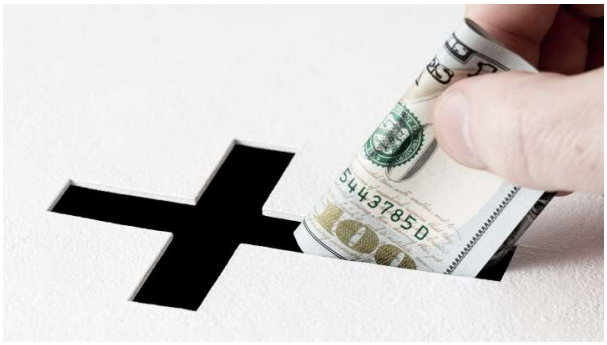

Freunde innerhalb und außerhalb der Kirche lachen mich wegen meines „Aberglaubens" aus. Wenn ich der Kirche Geld gebe, scheine ich mehr Geld zu bekommen. Wenn ich weniger gebe, habe ich unerwartete Ausgaben und Privatschüler brechen den Unterricht bei mir ab. Unlängst gab ich am Sonntag 37 Prozent mehr, als ich es normalerweise tue. Innerhalb von 24 Stunden hatte ich den doppelten Betrag in bar in meinen Händen.

- Ich erhielt eine überraschende Einladung, eine Tonaufnahme für ein Museum als Besucherführer zu machen.

- Neue Privatschüler erbaten zwei Englischstunden pro Woche.

- Ein ehemaliger Kollege an der Universität bezahlte mir mehr, als ich verlangt hatte, nachdem ich vier seiner technischen Arbeiten korrigiert hatte, und sagte, ich könnte das zusätzliche Geld für die Korrektur künftiger Artikel verwenden.

- Nach vier Monaten wurde ich wieder eingeladen, für ein paar Stunden als Werbemodell zu arbeiten, wo man mir genauso viel bezahlen wird, wie ich in einem Monat an der Universität verdient habe.

Der Klingelbeutel wird nur einmal im Monat im Gottesdienst durch die Bänke gereicht. Die Opferstöcke haben so kleine Öffnungen, dass es schwierig ist, Papiergeld einzulegen. Es gibt nicht immer vorgedruckte Postanweisungen im hinteren Bereich der Kirche. Unsere Pastoren fragen selten nach Geld – und wenn sie es tun, ist es so zurückhaltend und entschuldigend, dass ich mir nicht vorstellen kann, dass viele von uns dazu bewegt werden, ihre Brieftaschen zu öffnen. Die Kirchen bekommen etwas Geld von der Regierung, was uns zu der Annahme verleitet, dass unsere privaten Beiträge nicht so notwendig sind.

Kleinere Kirchen haben keine Geldprobleme, weil ihre Mitglieder verstehen, dass das Leben und der Tod ihrer Kirche in ihren Händen liegen. Die meisten von uns würden sagen, dass sie an Gott glauben. Viele von uns würden sagen, dass sie Gott lieben. Aber wie viele von uns vertrauen darauf, dass Gott auf uns aufpasst, auch wenn wir unsere privaten Bedürfnisse nicht vor alles andere stellen und nicht erst dann zögerlich spenden, wenn wir genau sehen, was nach allen anderen Ausgaben übrig bleibt? Unsere Kirche scheint eine unaufhörlich bestehende Institution zu sein, wie die Post, aber das ist nicht so. Sie könnte einen natürlichen Tod sterben, wenn die Mitglieder aufhören, sie zu unterstützen.

Dr. Richard von Fuchs

Engedjétek hozzám jönni...

Új tornaterem az Eötvösben

Új környezetben tartottuk meg a tanév első áhítatát. A tanulók új lehetőségek ismeretében, nagy lelkesedéssel vették birtokba a megújult testnevelőtermet és a felső szinten található új termünket.

Szinte teljesen felújították, tetőterét pedig beépítették az Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi és Művészeti Szakgimnázium tornatermének a nyár folyamán. Az átalakításnak köszönhetően teljesen megújult az épület, amit örömmel használnak a diákok és tanáraik. A 10×20 négyzetméteres tornateremmel később egészült ki a főépület – tudtuk meg Gottschling Gábortól, az iskola igazgatójától. – Teljes felújítást végeztünk, ami magában foglalta az ablakok és az ajtók cseréjét, a parketta csiszolását. Ezzel párhuzamosan ráépítettünk a tornateremre egy 3 és fél méteres belmagasságú tetőteret. Az igazgató elmondta, három évvel ezelőtt alakítottak ki az Eötvös-szakgimnáziumban a tornateremhez négy öltözőt és két kisebb helyiséget, melyek közül az egyik testnevelő tanári szoba, a másik pedig az iskolalelkész szobája lett. A tanévkezdéskor már egy újjávarázsolt épület fogadta a diákokat és tanáraikat.

Czinder Anita

Személyes hitelesség és tanúságtétel

Beszélgetés Simon Attila iskolalelkésszel

Milyen tervekkel érkezett és minek örült meg már az elején? Milyen az ideális lelkész? Vannak-e hosszú távú tervei közöttünk Simon Attilának, a Líceum új iskolalelkészének? Családjával együtt nyár közepén költözött városunkba, és jelent meg gyülekezetünk életében is. Attilát azonban régebbről ismerem: 2000 szeptemberében egy évfolyamon kezdtük meg teológiai tanulmányainkat, és a hatodév végén 2006 júliusában együtt szentelt minket lelkésszé Fabiny Tamás püspök. Eddigi szolgálatairól és a benne lévő várakozásról, tervekről így a hivatalosnál oldottabb légkörben beszélgettünk.

Hogy érzed magad az első soproni hónapok után?

Sopron lenyűgöző város sok tekintetben. Az épített értékei, fekvése, környezete mind nagyon sokat számított az amúgy nehéz döntésünkben, amikor úgy döntöttük, ide jövünk, és vállaljuk a felkérést. Két gyermekünk új iskolát kezdett, feleségem és én is új munkahelyen dolgozunk, és ez az első hónapot nagyon megterhelővé, ugyanakkor nagyon izgalmassá tette. Örülök, hogy sok ismerőst köszönthettem a városban, akik mind segítettek feltalálni magunkat ebben a nem könnyű időszakban.

Milyen ismerősökre gondolsz? Kollégákra, vagy máshonnan is voltak?

Igen, elsősorban kollégákra gondolok, ahogy említetted a mi barátságunk is régebbre nyúlik vissza, és több éves közös szolgálatunk is összeköt,

ugyanakkor nagy örömömre szolgált, hogy tulajdonképpen az összes soproni lelkészkollégát ismerem vagy a teológiáról, vagy korábbi, aszódi iskolalelkészi szolgálatom idejéből. Ez nagyon sokat számít, főleg arra nézve, hogy más ismerőseink, rokonaink a közelben nemigen élnek, bár édesapám szombathelyi, feleségem édesapja pedig vasvári származású.

Aszódon voltál iskolalelkész hét éven át, most a Líceumban kezdtél hasonló szolgálatot. Hasonlít a két iskola, vagy nagyon különböző a környezet, amiben dolgozol?

Nagyon izgalmas, hogy a két iskola földrajzi helyzetéből adódóan más-más beiskolázási körzettel, más kegyességgel, más tradícióval rendelkezik, nem beszélve a két iskola fizikai megjelenéséről, hiszen az aszódi gimnázium egyházunk legmodernebb iskolaépülete, mégis odabent szinte teljes mértékben megegyezik a két intézmény. Az iskoláink visszavétele óta eltelt több mint két évtizedben azt gondolom ugyanazon az úton haladtak a különböző intézmények, ugyanazokkal a nehézségekkel is kellett szembenézniük. Izgalmas volt felfedezni, hogy strukturális kérdésekben mennyire hasonlít a két intézmény a majdnem háromszáz kilométeres távolság ellenére is. Nem csak ebbe a két intézménybe van belelátásom, még legalább két másik iskolát ismerve mondom azt, hogy itt általános jelenségekről van szó. Hosszú évek óta újra és újra felvetett kérdés iskolalelkészeknek, iskolavezetőknek minden intézményünkben: mitől evangélikus egy iskola?

És szerinted mitől evangélikus egy iskola?

Például attól, hogy ezt a kérdést folyamatosan napirenden tartja. Akkor, amikor ezt a kérdést feltesszük, azt is kérdezzük: vajon elég jól csináljuk? Vajon az az intézmény, amely annyi anyagi, szellemi erőfeszítést, erőforrást, know-how-t emészt fel, valóban azt a célt szolgálja, amiért létrehozták? Hasonlóképpen, mint ahogy a személyiségünknek sem árt, ha időnként feltesszük a kérdést, hogy ki vagyok én, és mi a célom, esetleg mire rendeltettem, vagy mit akar tőlem az Alkotóm. Valószínűnek tartom, hogy a reformáció mozgalma sem jöhetett volna létre ezek nélkül az egyszerre kritikus és önkritikus kérdések nélkül. Emellett a kérdés gyökerében természetesen az intézményi identitás kérdései is ott állnak egy olyan intézményrendszerben, amely bár negyed évszázada fennáll, de sok tekintetben egyáltalán nem heverte ki az előtte való két negyedévszázadot. Nyugodtan mondhatom, hogy minden intézményünk útkeresésben van, némelyek, mint a Berzsenyi is, a tradícióit jól fel is tudja ehhez használni, de alapjában véve éppen ezek azok a történelmi pillanatok, amelyek alatt egy-egy iskola szellemi-lelki portfóliója kialakul, vagy újraalakul. Ehhez nélkülözhetetlenek persze az elkötelezett és jó képességű pedagógusok, és nem árt, ha az intézmény szellemi és lelki vezetői is képesek a gyorsan változó körülmények között megtartani szilárd elhatározásuk mellett kreativitásukat, innovatív képességeiket, emberségüket és bölcsességüket, valamint hogy az olyan létfontosságú partnerek, mint a gyülekezetek, támogatóak, befogadóak és együttműködőek legyenek. Nem egyszerű, ritka az ilyen „bolygóegyüttállás", de nekem az első pár hét után úgy tűnik, ez a Líceumban és Sopronban most mind együtt van.

Vannak konkrét terveid is, amiket szeretnél itt megvalósítani, mert esetleg bevált Aszódon is, vagy éppen mert eddig csak magadban fogalmazódtak meg, és most lehet rá alkalom ennek az együttállásnak köszönhetően? Mire számíthatnak a Líceum diákjai a következő években ezen a téren?

Ennek megválaszolásához jobban meg kell még ismernem az iskolát. Szerintem fontos az, hogy egy új, érkező lelkész először igazodjon a helyi szokásokhoz, ismerje meg a konkrét hely adottságait, lehetőségeit, elvárásait. Én jelenleg ebben a cipőben járok. Szeretném persze, ha némely Aszódon jól működő programot át lehetne ültetni a Líceumba is, de majd meglátjuk, lesz-e erre igény, hisz a két város, a két beiskolázási körzet egészen

más. Egyelőre éppen ezért az elmúlt hetekben igyekeztünk összeszedni azokat a lelki élettel kapcsolatos iskolai programokat, amelyek eddig megrendezésre kerültek, vagy amelyekre igény van, és azokat egy komplex rendszerbe illeszteni, ahol minden tevékenységhez egy-egy felelős személy és egy-egy felelős osztály tud kapcsolódni. Sokat elmond, hogy első kísérletünkben közel harminc olyan tevékenységet találtunk, amely a Líceumban a hitélettel kapcsolatos, és ezeknek nagy része már évtizedek óta évről évre megrendezésre kerül.

Miközben az iskolában te tanítasz sokakat, magad is tanulmányok közben vagy, pontosabban a végén: az Evangélikus Hittudományi Egyetem doktori képzésének befejezésénél jársz. Milyen témában írtad a doktori disszertációdat?

A témám abszolút az iskolai tapasztalatomból kristályosodott ki. A hozzám fordult, vagy hozzám fordított fiatalok problémái közül ugyanis hangsúlyosan emelkedett ki az a téma, amely valamely módon kapcsolatba hozható volt a párkapcsolatokkal, a szexualitással. Sokan voltak, akik szüleik megromlott házas kapcsolatának voltak valamilyen tünethordozói, és voltak, akik saját párkapcsolati problémáikat bízták rám, mint lelkigondozójukra. Úgy gondoltam, hogy ebben a kérdéskörben tovább kell képezni magam, így először a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné szakát végeztem el, majd konstruktívabb keretek közé szorítva pedagógiai kontextusban született meg a kutatási témám, amely már kifejezetten az evangélikus valláspedagógia szexuálpedagógiai vetületeit, lehetőségeit kutatja, különösen a kortárs ún. komprehenzív szexuálpedagógiai irányokra nézve.

Néhány éven át együtt dolgoztunk a fasori gyülekezetben, ahol főleg hitoktató munkát végeztél. Előtte Aszódon iskolában dolgoztál. Sosem érezted a hívást arra, hogy gyülekezeti lelkész legyél?

Nagyapám egy Nógrád megyei kis faluban 41 évig végzett lelkészi szolgálatot, rajta keresztül én is eléggé beleláthattam ennek a szolgálati ágnak a szépségeibe is. Ugyanakkor azt a felelősségvállalást, elkötelezettséget is láttam, ami egy ilyen munkához kell, amiről talán munkakezdőként azt gondoltam, hogy hiányzik belőlem. Mindenesetre nagyon örültem, hogy az első munkahelyem egy iskola volt, és annak is, hogy munkám nagy részében fiatalok közelében lehettem, ez nekem nagyon fontos. Egy iskolában a fiatalok mellett mindig ott egy erős támogató közeg, tulajdonképpen egy jó értelemben vett értelmiségi lelki-szellemi kör, amire úgy éreztem akkor, hogy nekem mindenképpen szükségem van. Aztán amikor a szolgálati évek első évtizede elszállt, egyszer csak azt vettem észre, hogy én ebbe az irányba képeztem tovább magam, szakmai kérdéseim, érdeklődésem is a pedagógia irányába fordultak.

A gyülekezeti és iskolai szolgálati forma részben különbözik is egymástól. Ezek is nyomtak a latban a választásodkor?

Azért természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem tartom magam igazi lelkésznek, vagy nem tartom magam gyülekezeti lelki vezetésre alkalmasnak, hiszen ezekre a kompetenciákra az iskolában ugyanúgy szükség van, némely feladatkörben pedig, mint a lelkigondozás, vagy a hitoktatás még hatványozottabban. Aki tud másokkal együtt dolgozni, együtt gondolkodni, sőt alkotni, annak az iskolalelkészség jó hely, és kétségtelen, hogy ez sokszor azt is jelenti, hogy a felelősség megoszlik, vagy egy-egy döntést nem a lelkésznek kell egyedül meghoznia, sőt néha rajta kívül dőlnek el dolgok az iskolában. Engem ez sohasem frusztrált, inkább éppen ellenkezőleg, minthogy az sem, hogy valakinek az alkalmazottja vagyok lelkészként, és büszkén mondom el, hogy minden közvetlen főnökömmel, legyen az intézményvezető vagy vezető lelkész, a lehető legjobb viszonyom volt és van. Ha a kompetenciahatárok tiszteletben vannak tartva, és az együttműködés szakmai és emberi szinten is működik, akkor ez egy jó konstelláció lehet. Egyébként gyülekezeti munkát is végzek, tizenkét szolgálati évemből hármat egyházmegyei szolgálatban, főként az Acsai-Erdőkürti gyülekezetekben, egyet pedig a Budapesti Evangélikus Egyetemi Lelkészség lelkészeként végeztem, és alig akadt olyan vasárnap a szolgálati éveim alatt, amit ne valamelyik templom szószékén töltöttem volna, így az elmúlt időszakban Harkán és a fasori gyülekezetben is végeztem igehirdetési szolgálatot.

Kanyarodjunk még vissza a gyökerekhez. Említetted, hogy családodban volt lelkész, nagyapád Vanyarcon hosszú évtizedekig ezt a szolgálatot végezte. Milyen hatással volt ez rád a pályaválasztásban, és van-e valami hatása a mostani munkádban?

Ez a hatás kétségtelenül kettős. Bár gyermekkori élményeimből, amelyeket Vanyarcon megél-

tem, csupa jó emlékem van, meg kellett birkóznom azzal a nem könnyű teherrel is, hogy a családi tradíciót, amelyet az őseim a feljegyzések szerint az 17. század közepétől űztek, vagyis a lelkészi hivatást valakinek tovább kell vinni a családból. Ez rám őszintén szólva inkább elrettentően hatott. Az érettségi után ezért is fordultam egy egészen más irányba, biológusnak készültem, és csak amikor úgy tűnt, hogy a nagyszüleim végleg letettek arról, hogy lelkész legyek, akkor saját elhatározásomból döntöttem úgy, hogy jelentkezek a lelkészképzés pótfelvételijére. Néha irigylem azokat az embereket, lelkészkollégákat, akik látványos elhívási történetekkel rendelkeznek. Igazából az én történetemben legalább annyi jónási fordulat van, mint amennyi elköteleződés és rászánás. A nagyapám mindenesetre ebben a szolgálatban mindig is az etalon számomra, de talán az sem könnyű, amikor az ember ki kell hogy lépjen valaki árnyékából. Ő szakmailag is és főleg emberileg is messzemenően nagyformátumú ember volt. Példának okáért a Fasori Gimnázium elvégzése után Sopronból két egyetemre járt párhuzamosan, egyrészt itt végezte a teológiai tanulmányait, másrészt jogot hallgatott, két diplomával, magasan iskolázottan, latinul, németül, szlovákul beszélve döntött úgy, hogy egy kis faluban szolgál, amíg lehet. Sokat elmond róla, hogy engem egyetemista koromban latinból még kilencven éves kora felett is korrepetált. Soha nem derogált neki falusi gyülekezet lelkészének lenni, és tudomásom szerint soha nem vállalt semmilyen magasabb egyházi funkciót, pedig magánéletében is messze feddhetetlen volt. Amikor valaki azt kérdezi tőlem, hogy „akarsz-e gyülekezeti lelkész lenni?", nálam a mérce ez, nem is könnyen válaszolok, mint láthatod.

Milyen a jó lelkész? Ha nem szolgálóként vagy jelen egy istentiszteleten, mikor érzed azt, hogy kaptál, töltődni tudtál?

Azt hogy milyen egy jó lelkész, szerintem mindig az adott közösség – legyen az iskola vagy gyülekezet – dönti el. Minden gyülekezet illetve intézmény maga tudja, hogy mire van leginkább szüksége. Én is ugyanígy tudom elmondani, hogy ott éreztem magam gyülekezetei tagként is otthon magam, ahol meg tudtak szólítani igehirdetéssel, beszélgetéssel, gyülekezeti alkalmakkal, vagy a közösség erejével. Minden gyülekezetemben, a budaörsi küldő gyülekezetemben, aztán a fasori gyülekezetben, vagy az egyetemi gyülekezetben is egészen mást kaptam, csupa olyat, amire ott és akkor nagy szükségem volt. Szerintem ha egy lelkész igyekszik figyelembe venni, hogy kikkel találkozik, kikhez szól, milyen a közössége és ezt feladatként magára is veszi, akkor ott nem lehet nagy baj. Mondhatnám azt, hogy a lelkész személye nem számít, csak a gyülekezet és az állandó alkalmak számítanak, és hogy az ige tiszta módon legyen hirdetve és a szentségek helyesen kiszolgáltatva, de ez korunkban szerintem már egyáltalán nem igaz. A személyes hitelesség és tanúságtétel nélkül ez a műfaj úgy tűnik manapság már működésképtelen. Kollégáimmal szerintem erre kell törekednünk.

Az olvasó számára talán úgy tűnhet, hosszú útkeresésben vagy, de tudom, hogy a teológiai tanulmányaid közben is már elég határozott elképzelésed volt arról, ez a hivatás hogyan tölti ki életedet. Még egyetemi éveid alatt megnősültél, Sopronba iskolás korú gyermekeitekkel költöztetek. Hogyan tud támogatni a családod a lelkészi életmódban, és hogyan tudsz te felelősségteljesen jelen lenni feleséged, gyermekeid életében úgy, hogy közben akár egy egész iskolányi fiatal pásztora vagy?

Igen, nagyon szeretném azt mondani, hogy nekem a család az első. Nagyon törekszem erre, és nagyon sajnálok minden pillanatot, amikor ezt a küldetésemet nem tudom saját mércém szerint elég jól teljesíteni. Sokáig gondoltam, hogy egészen biztos, hogyha egyszer én választás elé kellene hogy álljak, hogy mihez ragaszkodom inkább, egy szolgálati helyhez, vagy a családom jólétéhez, a család mellett voksolnék. Ma már tudom, hogy sokszor kényszerül kompromisszumhelyzetbe az ember, olykor nem tudhatjuk előre, mi a lehető legjobb út a család számára. Ezért is volt nagyon nehéz meghozni azt a döntést, hogy költözünk. Igyekeztünk azokat a körülményeket is számba venni, amelyek hosszú távon a gyermekeinkre, a közös életünkre hatással lesznek, és ez alapján született meg a végleges döntés. Azt reméljük, a családunknak jót fog tenni ez a változás és Sopron. Most ebből az első hónap után bevallom még kevés bontakozott ki, de majd lassacskán. Vannak bíztató jelek…

Mi tenne téged elégedetté? Ha mondjuk öt év múlva újabb interjú készülne veled itt a Christophoros hasábjain, mit szeretnél úgy elmesélni, mint ami örömöt adott az eltelt évek alatt?

Szeretném majd elmesélni, hogy milyen sokat jelentett nekem, hogy szeretettel és elfogadással vettek körül engem az első soproni éveimben, és hogy milyen nagy örömöt jelent, hogy tehetségemet hasznosan tudtam kamatoztatni és a helyi evangélikusság építésére fordítani.

Pelikán András

Harkán jártunk

Gyülekezeti biciklitúrán szeptember 15-én Harkára látogattunk el. Megtekintettük az evangélikus templomot és vidám, játékos programot tölthettünk el a gyülekezet kertjében.

Adni, kapni jó

A Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon EFOP-1.3.5-16-2016-00443 azonosítószámú *„Vasúti diakónia kialakítása az önkéntesség erősítése a társadalmi szerepvállalás és a közösségfejlesztés jegyében a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthonban”* pályázati projektjének keretén belül a Soproni Evangélikus Egyházközség Diakóniai Munkacsoportjával együttműködve jótékony célú, időszakos adománygyűjtést szervez. Várjuk az adományozók mellett olyanok jelentkezését is, akik aktívan és szívesen részt vállalnának az adományok fogadásában és a rászorulóknak történő közvetítésben, illetve várjuk azoknak a jelentkezését is, akiknek segítséget jelentene egy elsősorban fogyasztásra kész, hosszabb lejáratú, speciális tárolást nem igénylő, bontatlan csomagolású, kiváló minőségű élelmiszerekből/diabéteszes élelmiszerekből/ élvezeti cikkekből/háztartási szerekből/rejtvényújságból álló adománycsomag!
Az adománygyűjtés kezdete: *2018. november 12.*
Helyszíne: *Sopron, Színház utca 27.*
További részletek és bővebb információ gyülekezeti hírlevélben, plakáton, honlapunkon lesz található.

Tervezett programok

Csoportjaink alkalmai

hétfői bibliaóra minden hétfőn 15 órakor a Fabricius Szeretetotthon kápolnájában *(november 26-ig)*

adventi istentiszteletek december 3-án, 10-én és 17-én 15 órakor a Fabricius Szeretetotthon kápolnájában

szerdai bibliaóra minden szerdán 18 órakor a kisteremben *(október 31-én és december 26-án elmarad)*

énekkar minden szerdán 17 órakor a klubszobában

ifi–Jugendgruppe csütörtökönként és péntekenként felváltva 18 órakor az ifiteremben *(november 2-án és december 28-án elmarad)*

nagyifi minden pénteken 20 órakor az ifiteremben *(december 28-án elmarad)*

női imaóra november 18-án, december 6-án és 20-án, csütörtökön 19 órakor a klubszobában

filmklub november 19-én és december 17-én, hétfőn 18 órakor a kisteremben

nőslénykör (férfi beszélgetőkör) november 12-én és december 10-én, hétfőn 20 órakor a klubszobában

Glaubensgesprächskreis – német beszélgetőkör november 9-én és 16-án, december 14-én, pénteken 15.30-kor a lelkészi hivatalban

Kirchenkaffee november 18-án és december 16-án, vasárnap 10 órakor a kisteremben

gyerek-istentiszteleti teaház november 11-én és december 9-én, vasárnap 10 órakor a kisteremben

baba-mama kör november 7-én, 21-én, december 5-én és 19-én, szerdán 10 órakor az ifiteremben

FiFi kör november 17-én és december 8-án, szombaton 9.30-kor a nagyteremben

Kindergruppe – német gyerekcsoport november 14-én, 28-án és december 12-én, szerdán 16.30-kor a kisteremben

barkácskör minden pénteken 15 órakor a társalgóban

Egyéb

November 6-án, kedden 18 órakor „*Ezek vagytok Ti?*" címmel *dr. Soós István* teológus, kánonjogász tárlatvezetése múzeumunkban. A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött (a sopron.gyujtemenyek@lutheran.hu címen), teljes árú belépőjegy: 600 Ft, kedvezményes: 300 Ft.

November 12-én, hétfőn 8.30-tól 11.30-ig fogadóórát tart *Stinner Dávid* felügyelő a lelkészi hivatalban.

November 17-én, szombaton 8 órától 12 óráig jótékonysági ruhavásár a nagyteremben.

November 23-án, pénteken egyházkerületi konfirmandustalálkozó.

November 24-én, szombaton 9 órakor egyházmegyei családi napot tartanak „*Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem*." címmel a Hunyadi iskolában. Előadást tart *Weltler Gábor* lelkész, *Dr. Szabó Lajos* nyugalmazott teológiai rektor és *Dr. Korányi András* teológiai professzor. A gyerekeknek és a tizenéves fiataloknak is párhuzamos programokat szerveznek bábelőadással, zenés programmal és kézműves foglalkozással, minden korosztályt szeretettel várnak.

December 1-jén, szombaton 15 órakor adventi családi délután a nagyteremben.

December 7-én, pénteken 17 órakor Musikalischer Advent a nagyteremben.

December 8-án, szombaton 17 órakor a Fidelissima Vegyeskar „*Adventi fények*" című koncertje a templomban.

December 8-án, szombaton 20 órakor gospelkoncert a templomban.

„Készítsétek az Úr útját...”

Adventi készülődés

Szeretettel várunk Mindenkit **december 1-jén, szombaton 15 órától**
a gyülekezeti ház nagytermében
adventi koszorú és karácsonyi képeslap készítésére!

A koszorúhoz gyertyákat hozzanak magukkal!

Jelentkezés szükséges, november 25-ig személyesen vagy a
sopron@lutheran.hu e-mail címen!

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2018. reformáció – óév

október 31. (reformáció)

9.30 reformációi családi délelőtt: Halász Alexandra
18.00 kétnyelvű, reformátusokkal közös a templomban (úrvacsorás): Dr. Vladár Gábor

november 1.

17.00 Székely kapu – ökumenikus áhítat: Lázárné Tóth Szilvia
17.00 balfi temető – ökumenikus áhítat: Pelikán András

november 4. (Szentháromság ünnepe utáni 23. vasárnap)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Tóth Károly
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 kórházkápolna: Tóth Károly

november 8.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke

november 11. (ítélet vasárnapja)

8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Pelikán András
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

november 15.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

november 18. (reménység vasárnapja)

8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Pelikán András
10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András

november 22.

17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

november 25. (örök élet vasárnapja)

8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pelikán András

9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Tóth Károly
10.00 magyar (úrvacsorás, új liturgiás, áldozati gyűjtéssel): Pelikán András
14.00 temetőkápolna (magyar): Pelikán András
14.30 temetőkápolna (német): Holger Manke
15.00 Balf: Pelikán András
16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András

november 30.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

december 2. (advent 1. vasárnapja)
8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Gertraud Winter
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Tóth Károly
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 kórházkápolna: Tóth Károly

december 6.
17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke

december 8.
17.00 kórushangverseny: Tóth Károly
20.00 gospelhangverseny: Pelikán András

december 9. (advent 2. vasárnapja)
8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Pelikán András
10.00 magyar (az óvodások műsorával): Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly

december 12.
8.30 lelkészi munkaközösségi úrvacsorás istentisztelet a nagyteremben

december 13.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

december 16. (advent 3. vasárnapja)
8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
10.00 magyar (karácsonyi gyermekműsorral, úrvacsorás): Pelikán András
15.00 Balf: Pelikán András

december 17.
14.30 Ikva idősotthon (úrvacsorás): Tóth Károly
15.30 Balfi utcai idősotthon (úrvacsorás): Tóth Károly

december 20.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

december 23. (advent 4. vasárnapja)
8.00 magyar: Simon Attila
9.00 német: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet a nagyteremben: Pelikán András
10.00 magyar: Simon Attila

december 24. (szenteste)
16.00 Balf – ökumenikus szentesti: Pelikán András
17.00 német – szentesti, gyerekműsorral: Holger Manke
18.00 magyar – szentesti, csatlakozó úrvacsorával: Pelikán András

december 25. (karácsony ünnepe)
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel és úrvacsorával): Tóth Károly
9.00 német (áldozati gyűjtéssel és úrvacsorával): Holger Manke
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel és csatlakozó úrvacsorával): Tóth Károly
15.00 Balf (úrvacsorás): Tóth Károly
16.15 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Tóth Károly

december 26. (karácsony 2. napja)
8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
9.00 német: Holger Manke
10.00 magyar (csatlakozó úrvacsorás): Pelikán András

december 30. (karácsony utáni vasárnap)
8.00 magyar: Tóth Károly
9.00 német: Holger Manke
10.00 magyar: Tóth Károly
15.00 Balf: Tóth Károly

december 31. (óév)
16.00 óévi német (úrvacsorás): Holger Manke
17.00 óévi magyar (úrvacsorás): Pelikán András

Minden vasárnap a 10 órakor kezdődő istentisztelethez csatlakozóan úrvacsora van.

Minden vasárnap és ünnepnapokon 15 órakor istentisztelet a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon (Sopron, Kisfaludy u. 10.) kápolnájában. (A hónap első vasárnapján úrvacsorás istentisztelet.)

Christophoros
A Soproni Evangélikus Egyházközség újsága
9400 Sopron, Színház utca 27.
e-mail: sopron@lutheran.hu
web: http://sopron.lutheran.hu
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

Nyomtatva 400 példányban.
Várható következő megjelenés:
2018. óév
Felelős kiadó: Pelikán András